

Speciális endodontiai eljárások gyermekkorban

fejlődésben lévő maradófogak kezelése

Dr. Lőrincz Gergely
Dr. Rózsa Noémi Katinka

Fogorvostudományi Kar

Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika, Budapest

Gyermekkorban végzett endodontiai eljárások

- Különbségek: Tejfogak gyökérkezelése/Fejlődésben lévő maradófogak gyökérkezelése
- **Traumás** fogsérülések: 19 éves kor előtt leggyakoribbak (frekvencia 25%), problémás a foghiány pótlása
- Operációs mikroszkóp használata

Kezelési lehetőségek

- indirekt pulpasapkázás
- direkt pulpasapkázás
- pulpotomia – parciális pulpotomia
- pulpectomia, gyökérkezelés, gyökértömés

- befolyásol:
  - gyökérfejlődés stádiuma
  - trauma és kezelés közt eltelt idő
  - trauma jellege
  - pulpa érintettség
  - egyéb kezelést befolyásoló tényezők: caries

Anatómia

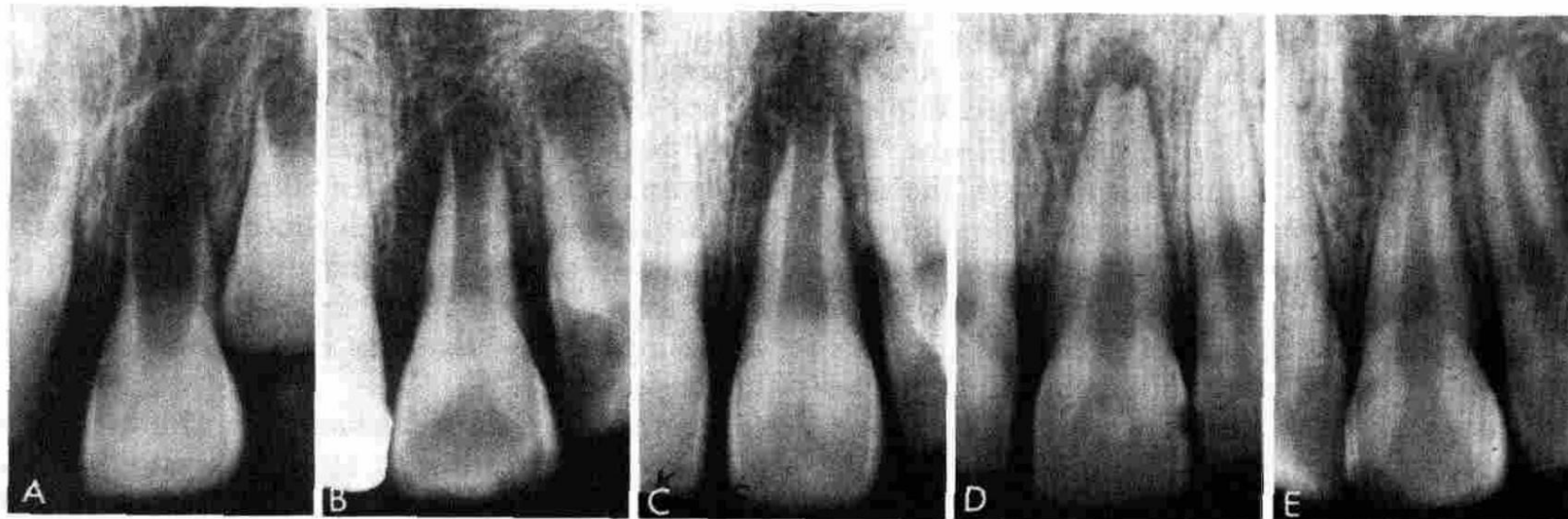

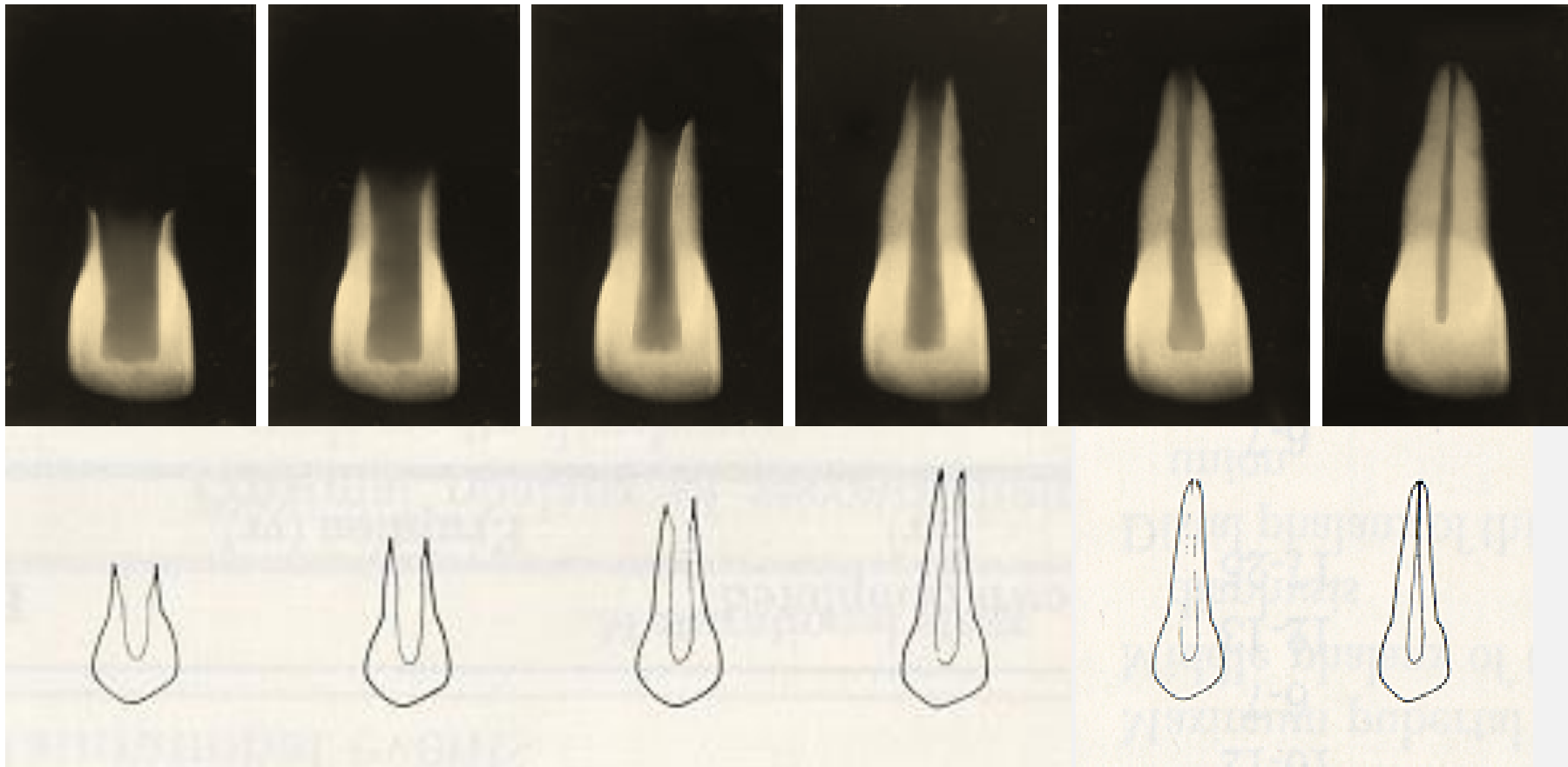
Fig. 1. Examples of teeth with respect to the stage of root development. A, B, C, D and E, stages 1, 2, 3, 4 and 5, respectively; 1-4= immature teeth, 5= mature teeth.

Fogfejlődés stádiumok Cvek (foramen apicale szélessége és gyökérhossz alapján)

- 1: gyökérhossz kevesebb mint $\frac{1}{2}$, széles, divergens apikális rés
- 2: gyökérhossz $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{3}$, széles, divergens apikális rés
- 3: gyökérhossz legalább $\frac{2}{3}$, széles, divergens apikális rés
- 4: gyökérhossz végleges, de nem záródott apikális foramen
- 5: záródott foramen

Cvek, M. (1992). *Prognosis of luxated non-vital maxillary incisors treated with calcium hydroxide and filled with gutta-percha. A retrospective clinical study. Dental Traumatology, 8(2), 45-55.*

Gyökérfejlődés: Moorrees et al.

$\frac{1}{4}$ gyökér

$\frac{1}{2}$ gyökér

$\frac{3}{4}$ gyökér

- teljes gyökérhossz
- nyitott apex

- teljes gyökérhossz
- apex záródik: $\frac{1}{2}$

- teljes gyökérhossz
- zárt apex

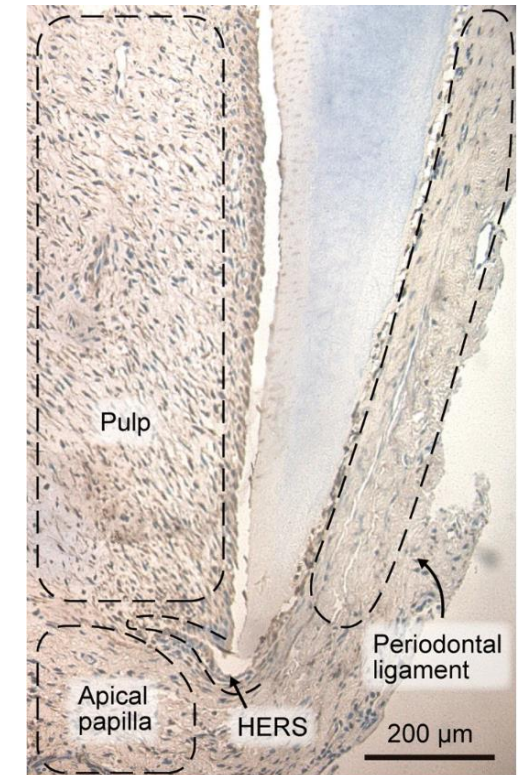
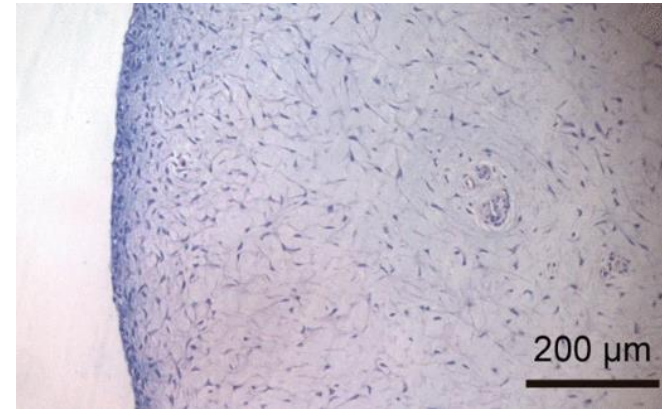
MOORREES CE, FANNING EA, HUNT EE Jr. AGE VARIATION OF FORMATION STAGES FOR TEN PERMANENT TEETH. *J Dent Res.* 1963 Nov-Dec; 42:1490-1502.

Periapikális gyulladás hatása a fejlődésben lévő fogakra

- Gyökérfejlődés 3 évig folyamatos az erupciót követően
- A gyökér rövidebb, vékonyabb dentinfal, apikális konstrukció hiánya
- Apikális papilla: mesenchymális őssejtek

Apikális papilla

- **Progenitor Őssejtek:**
    - Ektomesenchymális eredet.
    - Potenciál a dentin-pulpa komplex kialakítására
    - Gyökérfeklődés
  - **Apikális periodontitis hatása**
    - Mikrobiális virulenciafaktorok gátolják a gyökér fejlődését
    - Éretlen gyökerek hajlamosak a törésre és fogvesztésre
  - **Apikális papilla a fejlődésben lévő maradó fogak esetén**
    - Mély szuvasodás csökkenti a sejtszámot
    - Hertwig-féle gyökérhüvely (HERS) gyakran hiányzik pulpitis és nekrosis esetén.
  - **Stem Cells from the Apical Papilla (SCAP)**
- Túlélnek és differenciálódnak a környező szövetekből történő tápanyag- és oxigéndiffúzió révén.
- **Hagyományos kezelésektől a modern eljárásokig**
    - Hagományos gyökérkezelésről és apexifikációról.
    - Regeneratív endodontikus eljárásokra, amelyek elősegítik a gyökér fejlődését éretlen fogakban, pulpális nekrosis és periodontitisz esetén.

Garrido, M., Morales, D., Saldías, M.P. *et al.* Cellular response of human apical papilla cells to calcium hydroxide and tricalcium silicate-based cements. *BMC Oral Health* **21**, 106 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12903-021-01467-6>

Mesenchymal Stem Cells (MSCs) és Stem Cells from Apical Papilla (SCAP)

• Eredet:

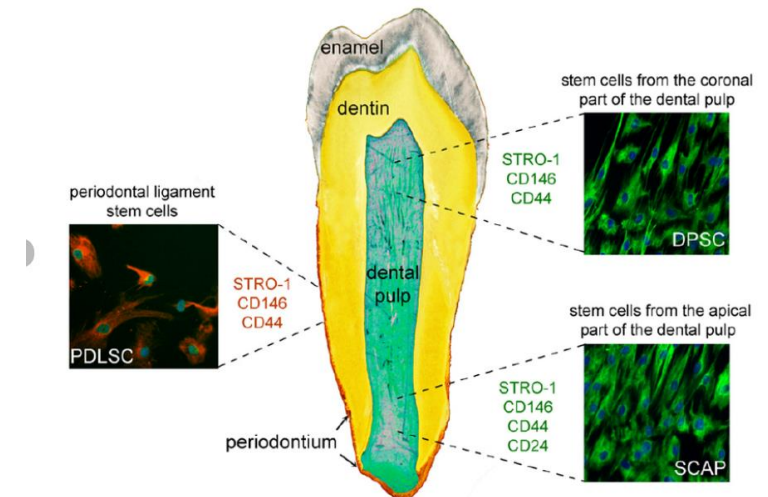
- csontvelőből és csonthártyából származnak.
- Különböznek a hematopoetikus őssejtektől
- Képesek osteocyták, adipocyták, chondrocyták, myocyták, cardiomyocyták és neuronok differenciálódására.

• Elhelyezkedés:

- Apikális papillából származó őssejtek (SCAP).
- Periodontális ligamentum őssejtek (PDLSC).
- Csontvelő őssejtek (BMSC).
- Gyulladt periapikális progenitor sejtek (iPAPC).
- Fogpulpából származó őssejtek (DPSC).

• SCAP Potenciálja:

- Odontogén differenciálódási képesség.
- Képes a dentin-pulpa komplex kialakítására.
- Differenciálódhat odontoblastokká, osteoblastokká, neurocytákká és endotélsejtekké.

Pagella, Pierfrancesco & Neto, Estrela & Lamghari, Meriem & Mitsiadis, Thimios. (2015). Investigation of orofacial stem cell niches and their innervation through microfluidic devices. European cells materials. 29. 10.22203/ecm.v029a16.

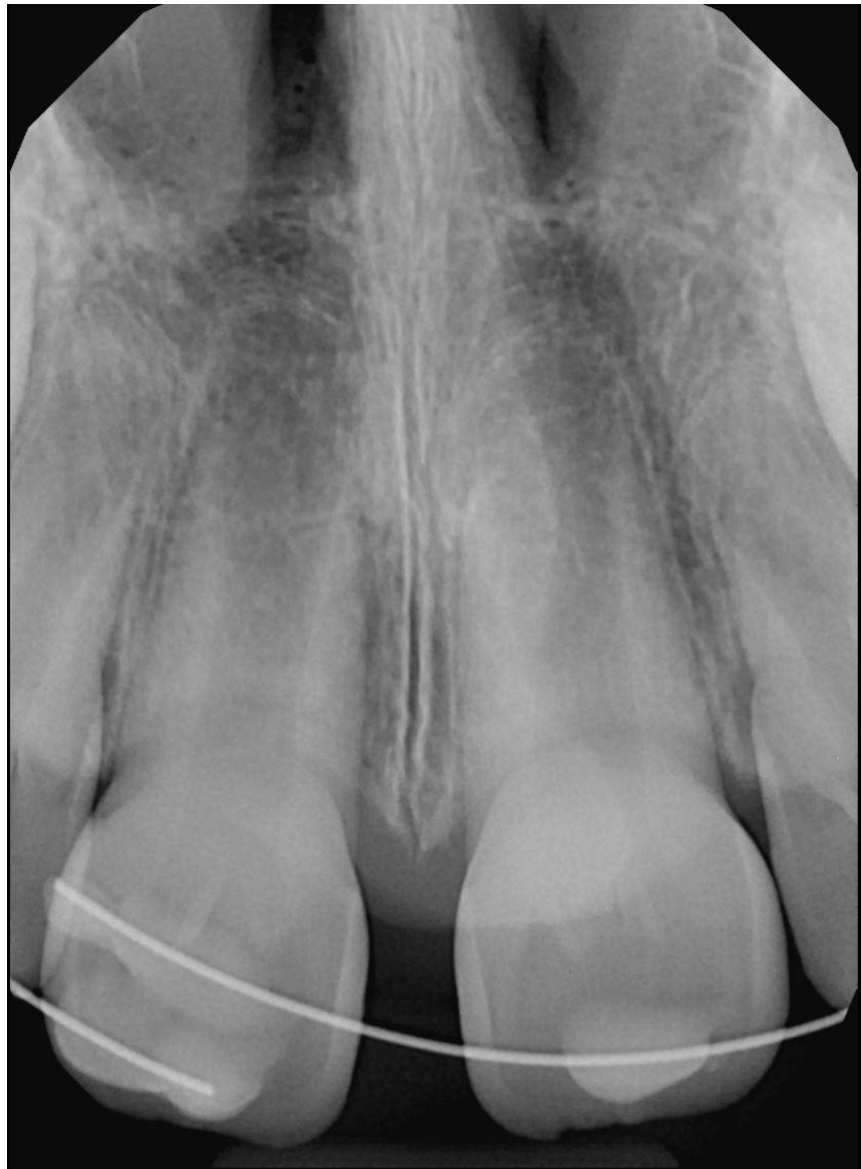

Radiológia

- Jelek: kiszélesedett vagy diffúz periapikélis tér, radiolucencia, gyökérfelszívódás jelei, gyökérfejlődés megállása, ankilózis
- Protokoll: megjelenés napján, 4 héttel , 8 héttel, 12 héttel, 6 hónappal, 1 évvel majd évente 5 éven keresztül

Kezelési lehetőségek

- Konvencionális gyökérkezelés
- Apexogenesis, pulpotomia
- Apexifikáció
- Regeneratív endodontia

Apexificatio, apexogenesis

Az apex fejlődési stádiuma és a gyökérhossz megléte határozza meg a választható kezelést:

- **APEXIFICATIO :**

- Moorrees *et al* 1 és 5 között a gyökérfejlődés megáll
- az apex egy kalcifikált callus segítségével zárul.

- **APEXOGENESIS:**

- Moorrees *et al* 6-tól 7-ig
- amennyiben az apicalis gyökérrészben marad vitális, egészséges pulpaszövet
- az apex fejlődése befejeződhet.

Apexogenesis - pulpotomia

- Indikáció: fejlődésben lévő, **vitális** maradófogak
  - mély caries vagy törésvonal mentén exponálódott pulpa
  - tünetmentes vagy reversibilis pulpitis
  - periapikális rtg felvételen nincs gyökérhártya elváltozás
  - pulpa expozíció esetén a vérzés kontrollálható
- Megfelelő koronai zárás kialakítása

american association of
endodontists

www.aae.org

Apexogenesis

Partialis (Cvek) pulpotomia: felszínes 2mm vastagságú koronai pulpaszövet elvétele, de a pulpaszövet nagy részét megőrzi

Cervicalis pulpotomia: egész coronalis pulpa eltávolításra kerül

Caries esetén több pulpa elvétele az ajánlott

Pulpasapkázó anyag közvetlenül az exponált pulpa szövetre juttatása, majd koronai zárás és felépítés

Fog vitalitása megtartott a kezelés során és azt követően

Fiziológiás gyökérfejlődés és formáció biztosított

Célok:

- Panaszok megszüntetése, klinikai jelek, gyulladás, nekrosis megelőzése
- Radioopak pulpasapkázó anyag a pulpakamra tetejére juttatása, rtg kontroll felvételen
- Gyökértörés elkerülése,
- Folyamatos gyökérfejlődés biztosítása, ezáltal ellenállóbb gyökér

Sikeresség 82-96%

Murray, P.E. (2023) Review of guidance for the selection of regenerative endodontics, apexogenesis, apexification, pulpotomy, and other endodontic treatments for immature permanent teeth. *International Endodontic Journal*, 56(Suppl. 2), 188- 199.

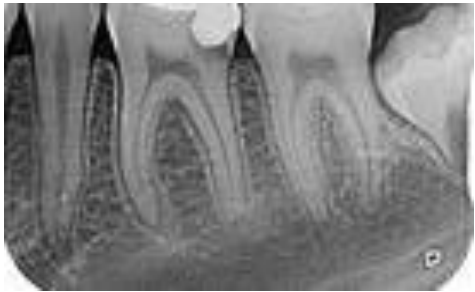
Apexogenesis – pulpotomia lépései

- anaesthesia
- abszolút izolálás
- pulpotomia - érintett pulpa eltávolítása
- hemostasis: 5 min NaOCl vatta kompresszió / vas-szulfát
ha vérzéscsillapítás sikertelen → pulpectomia
- **pulpasapkázó anyagok**
  - Kalcium szilikátok (**MTA, Biodentin**): klinikai tanulmányok alapján a legnagyobb sikerarány, vastagabb dentinhíd képző hatás
  - **Ca(OH)2** és üvegeionomer esetén alacsonyabb sikerarány
  - immunmoduláns hatás
  - biokompatibilis, oszteogén, bioaktív
- ideiglenes tömés
- rtg: dentinhíd képződés
- végleges korona restauráció

Shah, A., Peacock, R. & Eliyas, S. Pulp therapy and root canal treatment techniques in immature permanent teeth: an update. *Br Dent J* **232**, 524–530 (2022).

Pulpotomia - biodentin

- Kezelés kezdete
- vitalis 36 fog

- accidentalis pulpa expozíció

- pulpszövet réteges eltávolítása : 2mm

- a microcavitas feltöltése Biodentinnel
- ideiglenes tömés (GIC)

- kontroll: 1,5 hónap
- vitalitás teszt: +
- rtg: nincs elváltozás

Goupy L. Biodentine™: Neuartiger Dentinersatz für die konservierende Kinderzahnheilkunde. 2012.

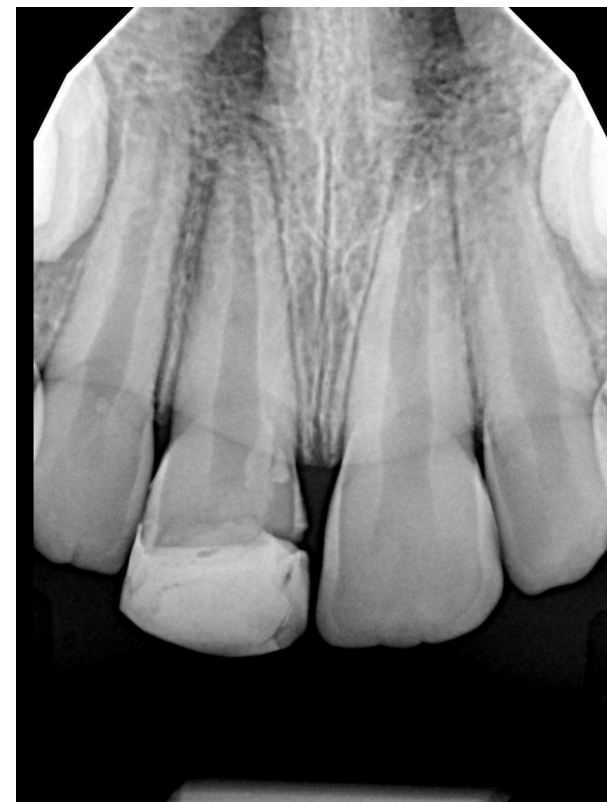
Pulpotomia - biodentin

- végleges ellátás: onlay
- prepráció során: min 2mm vastag anyagréteget megtartunk

- onlay in situ

Goupy L. Biodentine™: Neuartiger Dentinersatz für die konservierende Kinderzahnheilkunde. 2012.

Apexifikáció

- fejlődésben lévő maradó fog **nem** vitális vagy irreverzibilis pulpitis
  - stagnál a gyökérnövekedés és fejlődés
- gyökércsatorna kemomechanikai tisztítása és alakítása
- apikális barrier formálás:
  - **long term apexification:** $\text{Ca}(\text{OH})_2$
  - **short term apexification - apicalis plug:** Kálcium-szilikátok (MTA, Biodentin)
- gyökértömés

american association of
endodontists

www.aae.org

Apexifikáció

- A sikeres kezelés esetén az apex záródik, és a gyógyulást egy dentin-, cement- vagy csontszövet hídképződés („barrier”, „bridging”) biztosítja
- **Fontos:** a hídképződést olyan típusú szövet alkotja, amilyen a beavatkozás pillanatában az apexrészen kialakult.

american association of
endodontists

www.aae.org

Apicalis zárás - hisztológia

- vitalis pulpa → **odontogenesis** → **dentin**
- pulpanecrosis → **Hertwig féle epithelialis sejtek** → **cementszerű** szövetek
- pulpanecrosis és granuloma → **Coagulum + granulációs szövetek** → **kalcifikált callus**

american association of
endodontists

www.aae.org

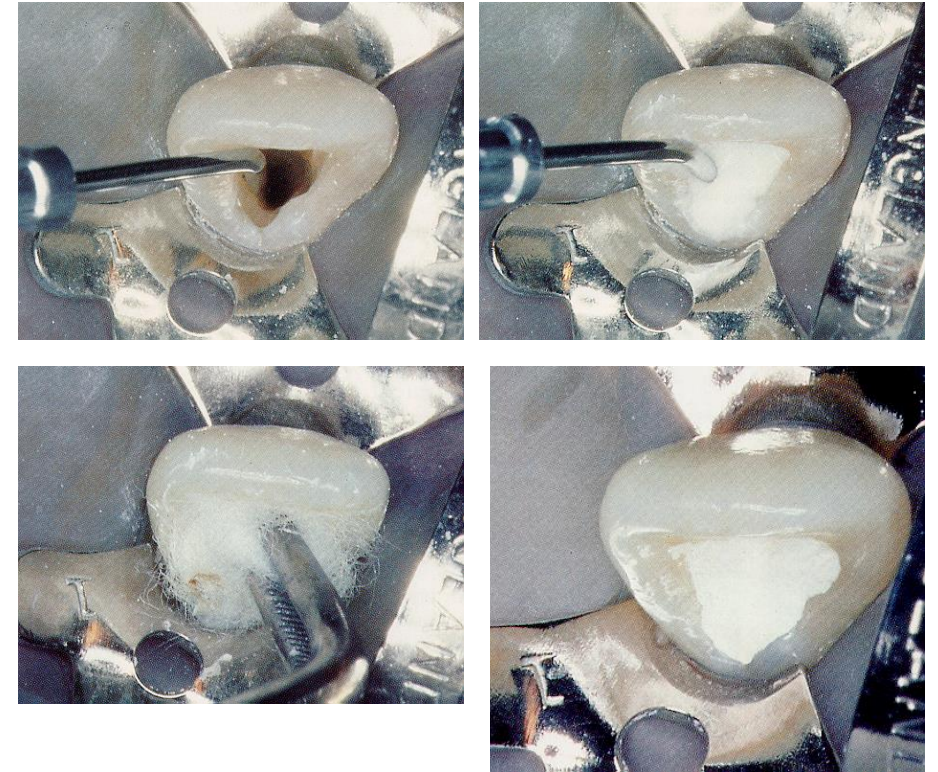

Long term apexifikáció: Ca(OH)₂

- abszolút izolálás
- **trepanálás:** steril körülmények, nagy, széles koronai bemenettel;
- **munkahossz** meghatározása: RTG és GP-poén segítségével történik;
1 mm-rel rövidebb mint a radiologiai apex;
- **mechanikus tisztítás** - nagy elővigyázatossággal történjen!
- **átöblítés:** fiziológiás sóoldat vagy 0,5% (2,5%) NaOCl vagy 0,2% CHX
- vérzés előidézése és coagulum kialakulásának elősegítése gyökérkezelő tűk segítségével
- **szárítás:** - steril vatta: Miller-tű

Long term apexifikáció: Ca(OH)₂

- **Ca(OH)₂**, - krémes állagú, jodoformos is lehet
  - cserélni kell: 48 óra (2 hét - 1 hónap), keményebb állagú anyaggal!
- **GP - Calcium Hydroxide Depotpoint** –
  - depot: guttaperchamátrix amely Ca(OH)₂-ot szabadít fel,
  - egy mérettel kisebbet kell választani, mint a legutoljára alkalmazott gyökértű mérete.
- az anyagnak érintkeznie kell az apicalis szövetekkel, anélkül, hogy sérülést idézne elő.
- kontroll rtg: - 3 - 6 havonta
- depoguttapercha poénok cseréje havi rendszerességgel,
- ha a kontroll rtg-en a Ca(OH)₂ felszívódást látjuk (resorptio) → újratölteni
- **Ca(OH)₂: belső resorptio és cervicalis koronafractura!**

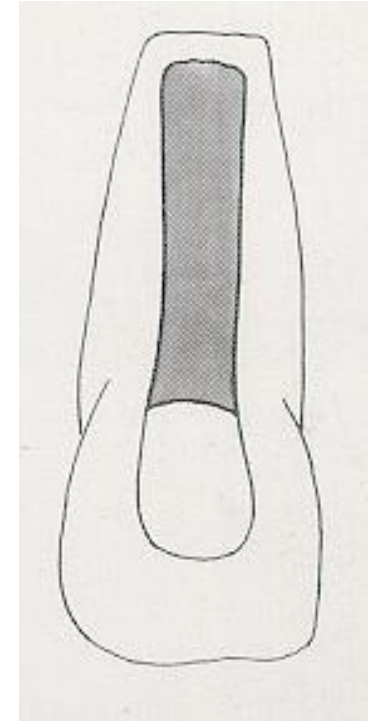
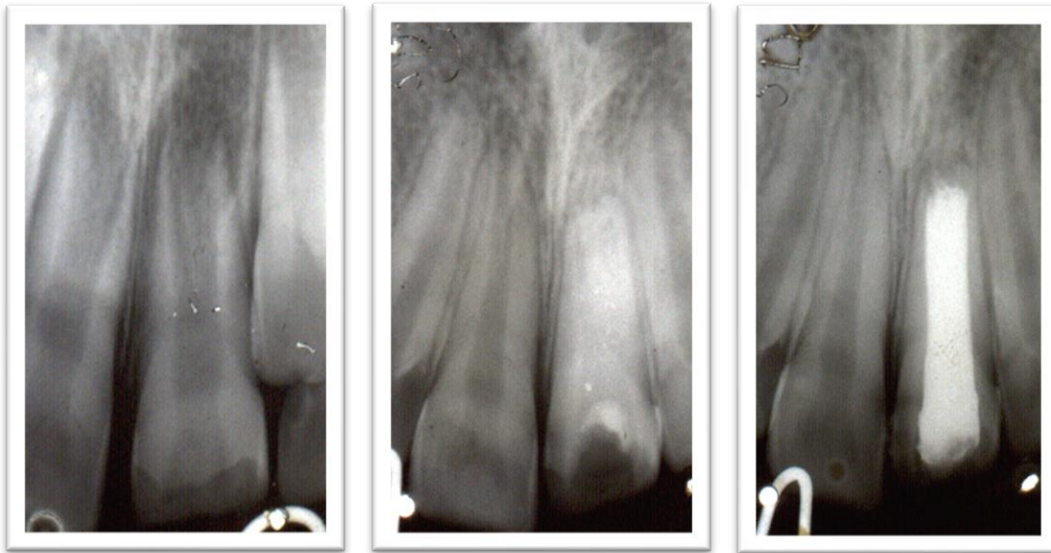

Long term apexifikáció: Ca(OH)₂

- **Végleges gyökértömés**

- **Feltételek:**

- apex teljes lezárásának ellenőrzése: egy GP csúcsot óvatosan a szövethídnak nyomni, de ezt a páciens nem érzékelheti!
- keményszöveti barrier radiológiailag és klinikai szondázásra is!
- A környező periapicalis szövetek regenerációja
- Csak a szövethídig szabad letömnöni!

Shot term apexifikáció: MTA, Biodentine

- 1. ülés:
  - biomechanikus preparáció és tisztítás ugyanaz, mint az előző technikánál
  - apicalis plug: 4-5 mm apicalisan MTA /Biodentine dugó kialakítása – kézi kondenzáció
  - nedves vattapellet vagy nedves papírpoén
  - ideiglenes tömés
- 2.ülés – kötési idő elteltével (MTA: 8-18 óra, Biodentine: 12-45 min)
  - végleges gyökértömés (guttapercha)

*Fuks et al..Pulp Therapy for the Young Permanent Dentition, Ch. 33 in Casamassimo et al. Pediatric Dentistry Infancy through adolescence. Elsevier Publ. 2013, p. 490-502.
Malkondu Ö, Karapinar Kazandağ M, Kazazoğlu E. A review on biodentine, a contemporary dentine replacement and repair material. Biomed Res Int. 2014;2014:160951. doi: 10.1155/2014/160951. Epub 2014 Jun 16. PMID: 25025034; PMCID: PMC4082844.*

Apexifikáció

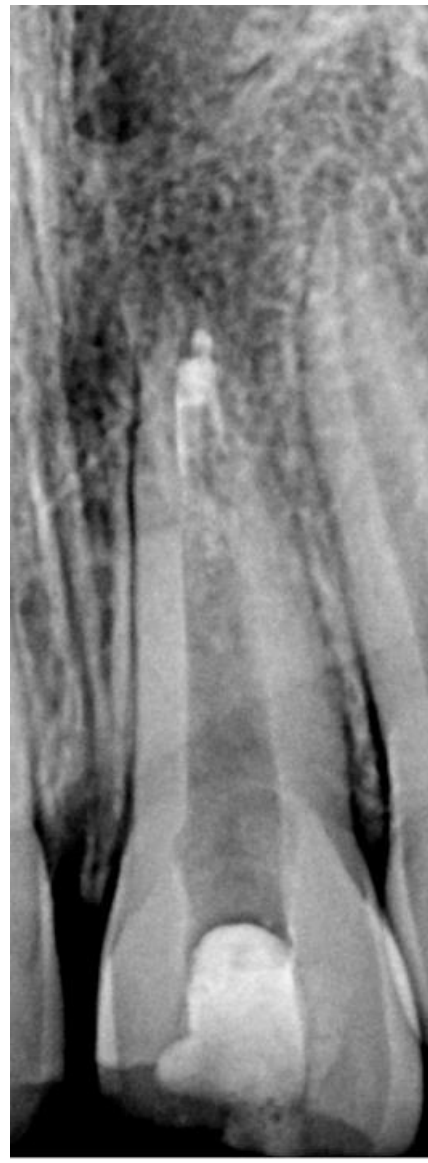
- 3-4 mm vastag Biodentine barrier réteg
- Biodentine barriertől koronálisan mester guttapercha és GuttaFlow
- Üvegeionomer, kompozit fedés

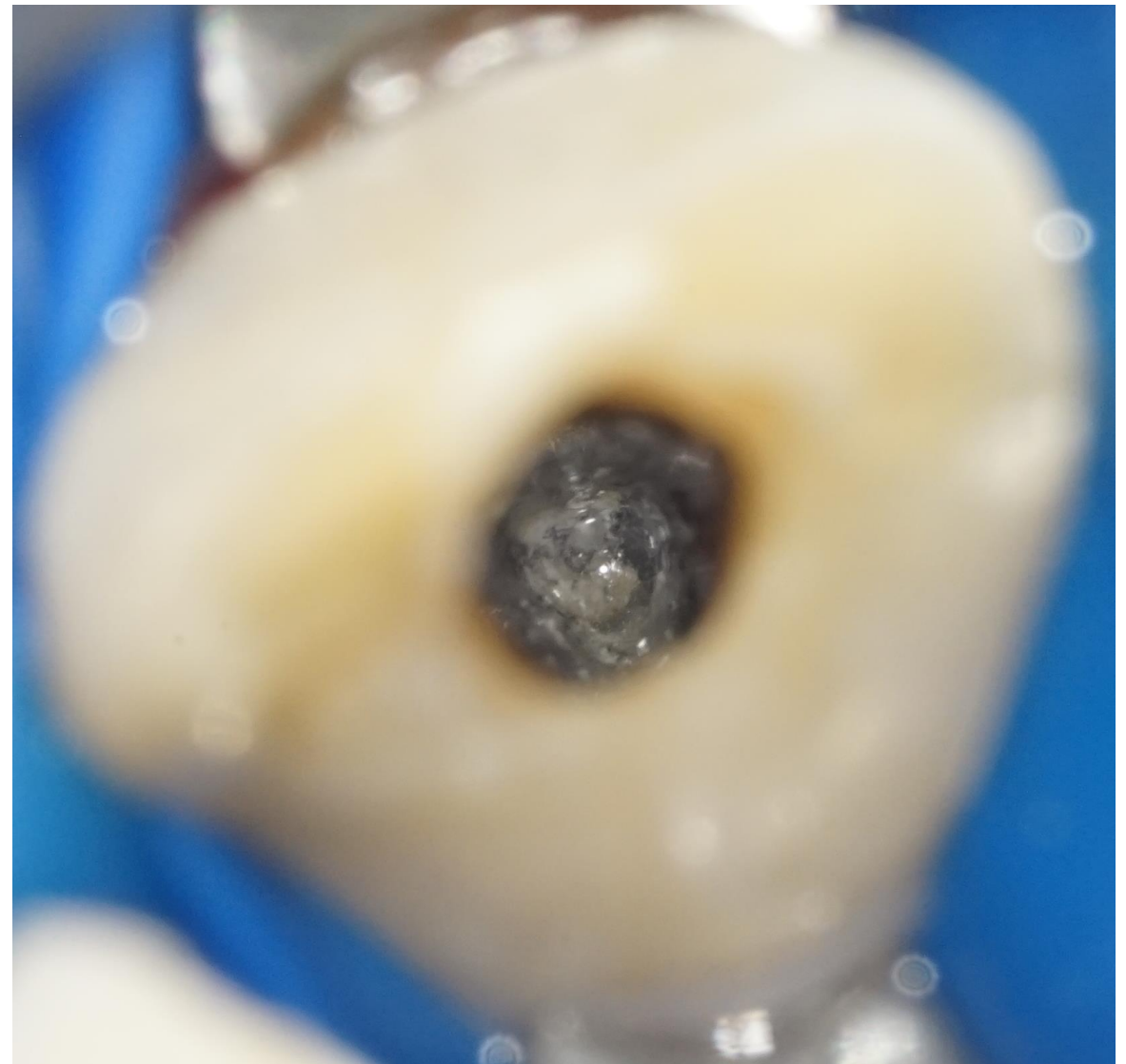
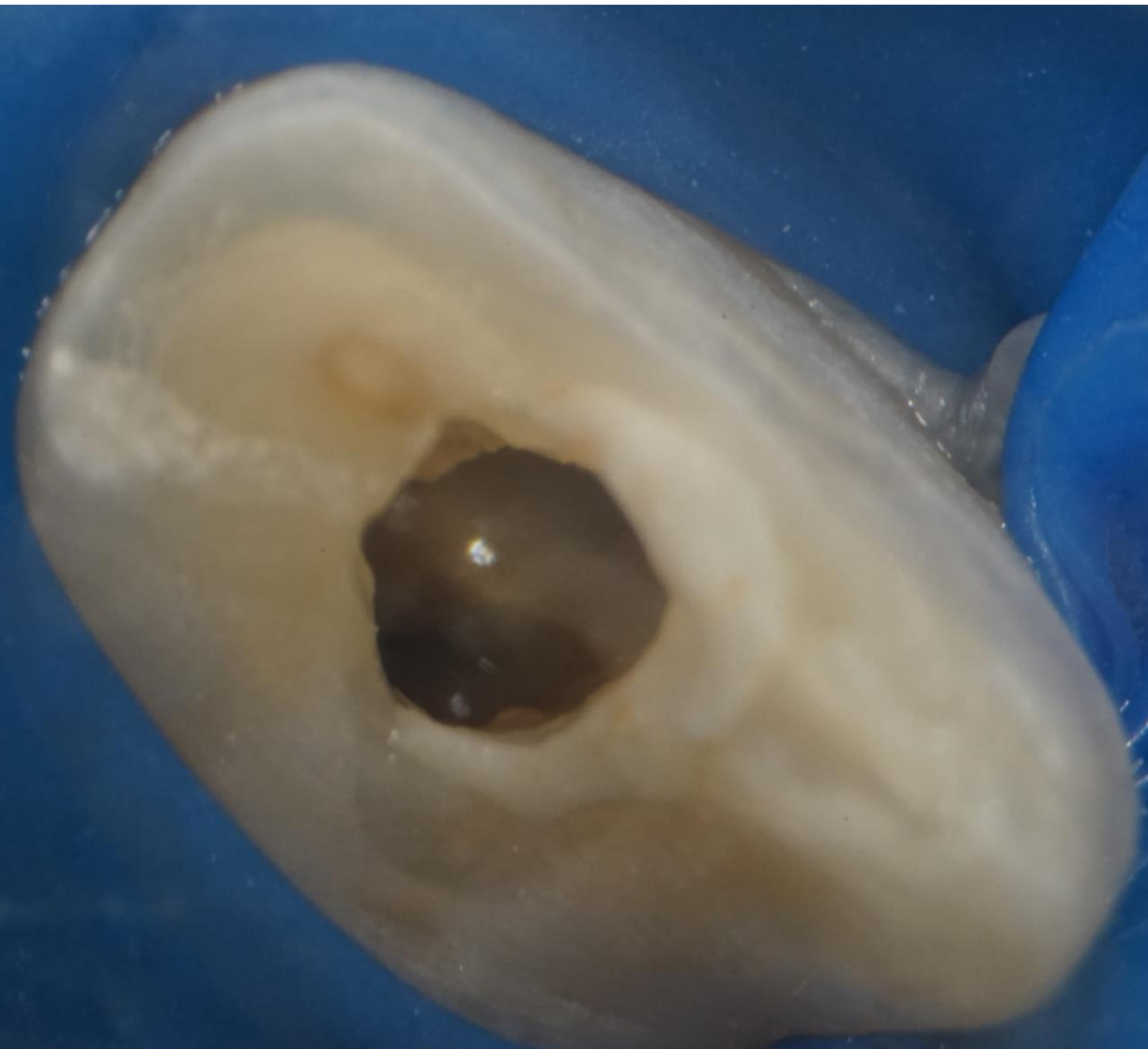
Apex

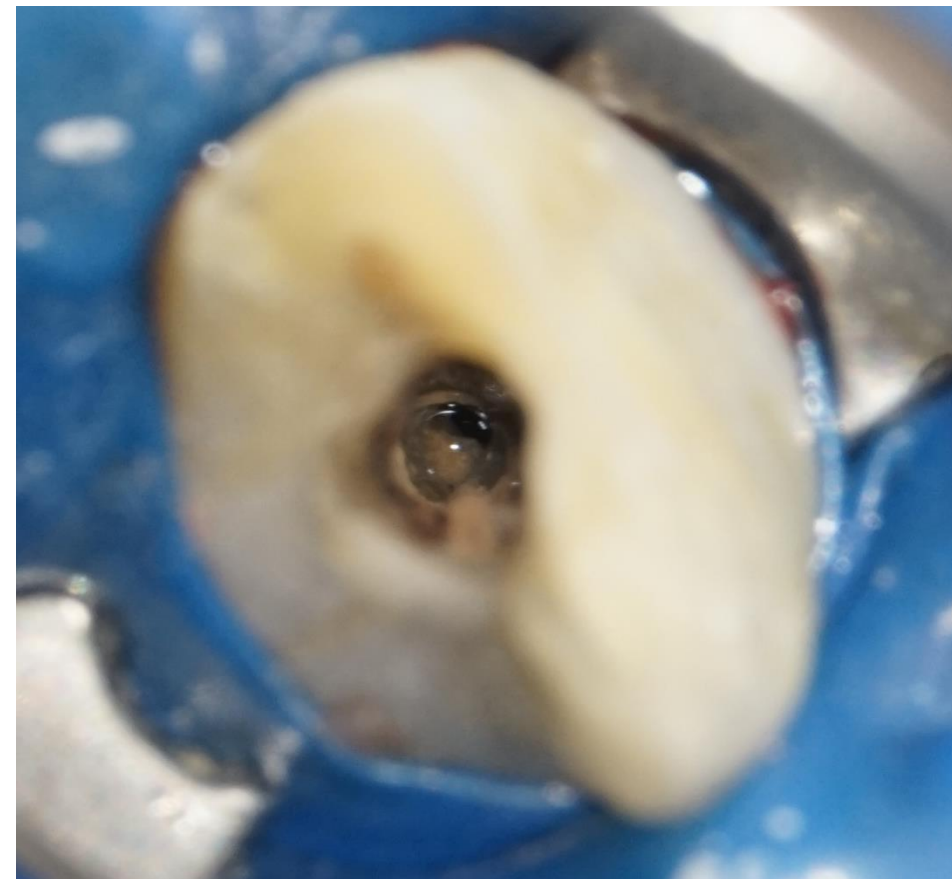
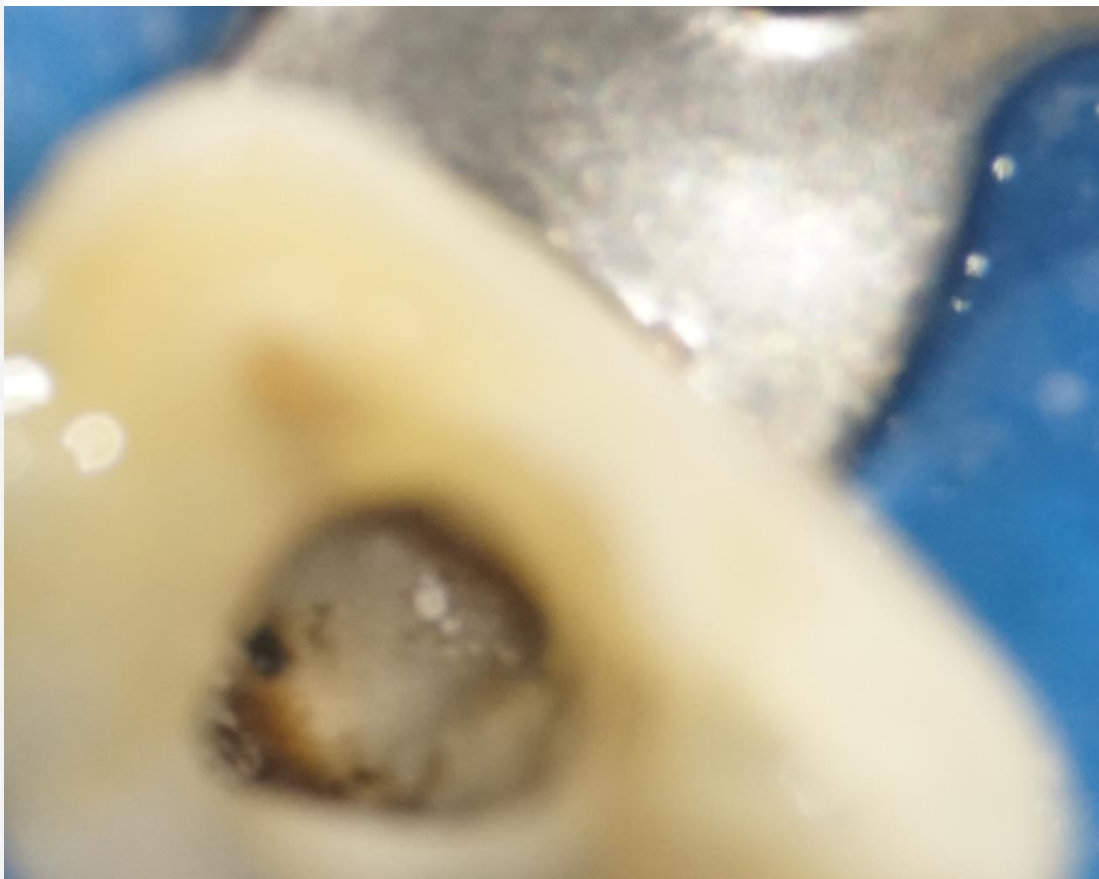
Biodentine
barrier

Mester
guttapercha
és GuttaFlow

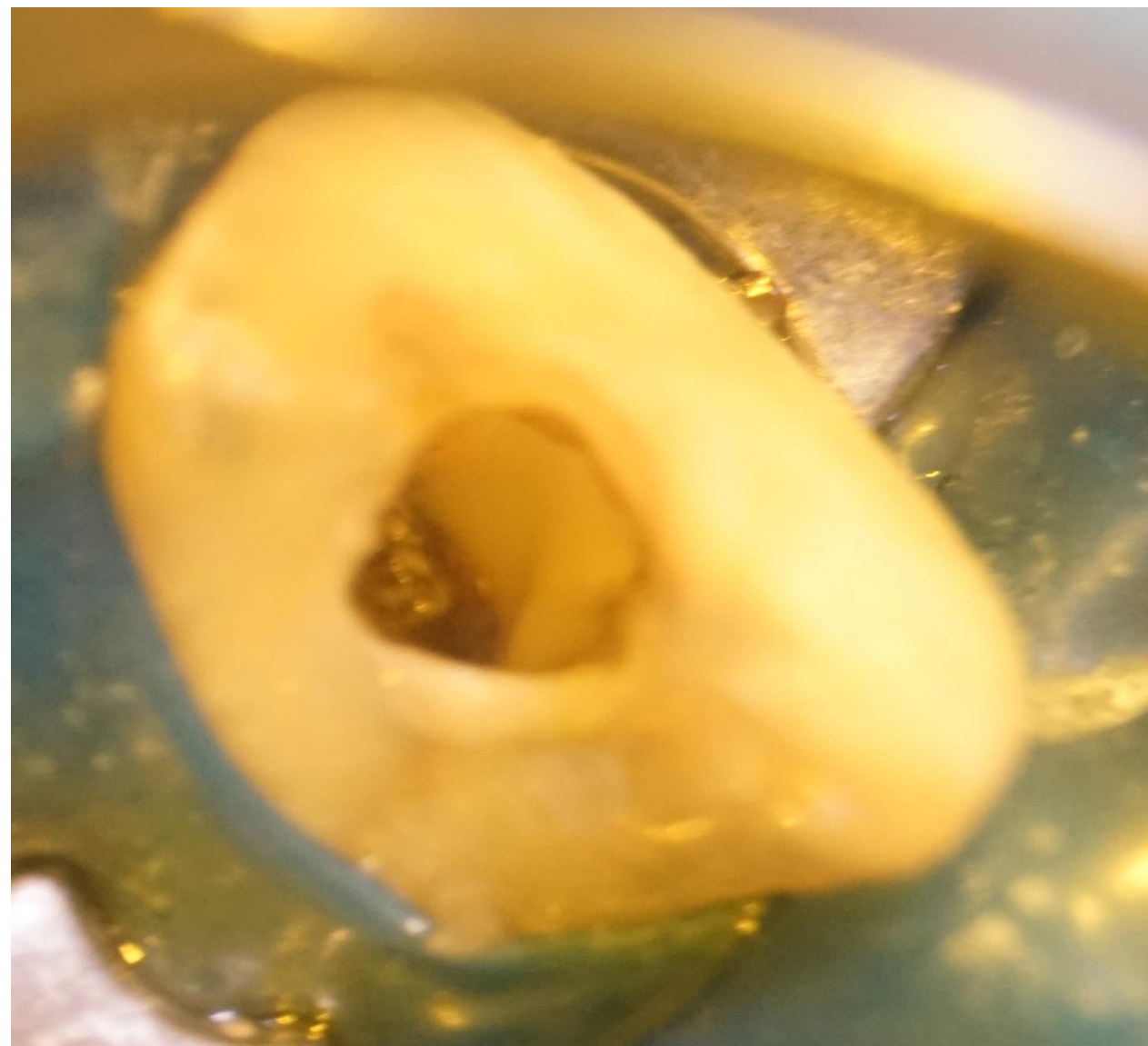
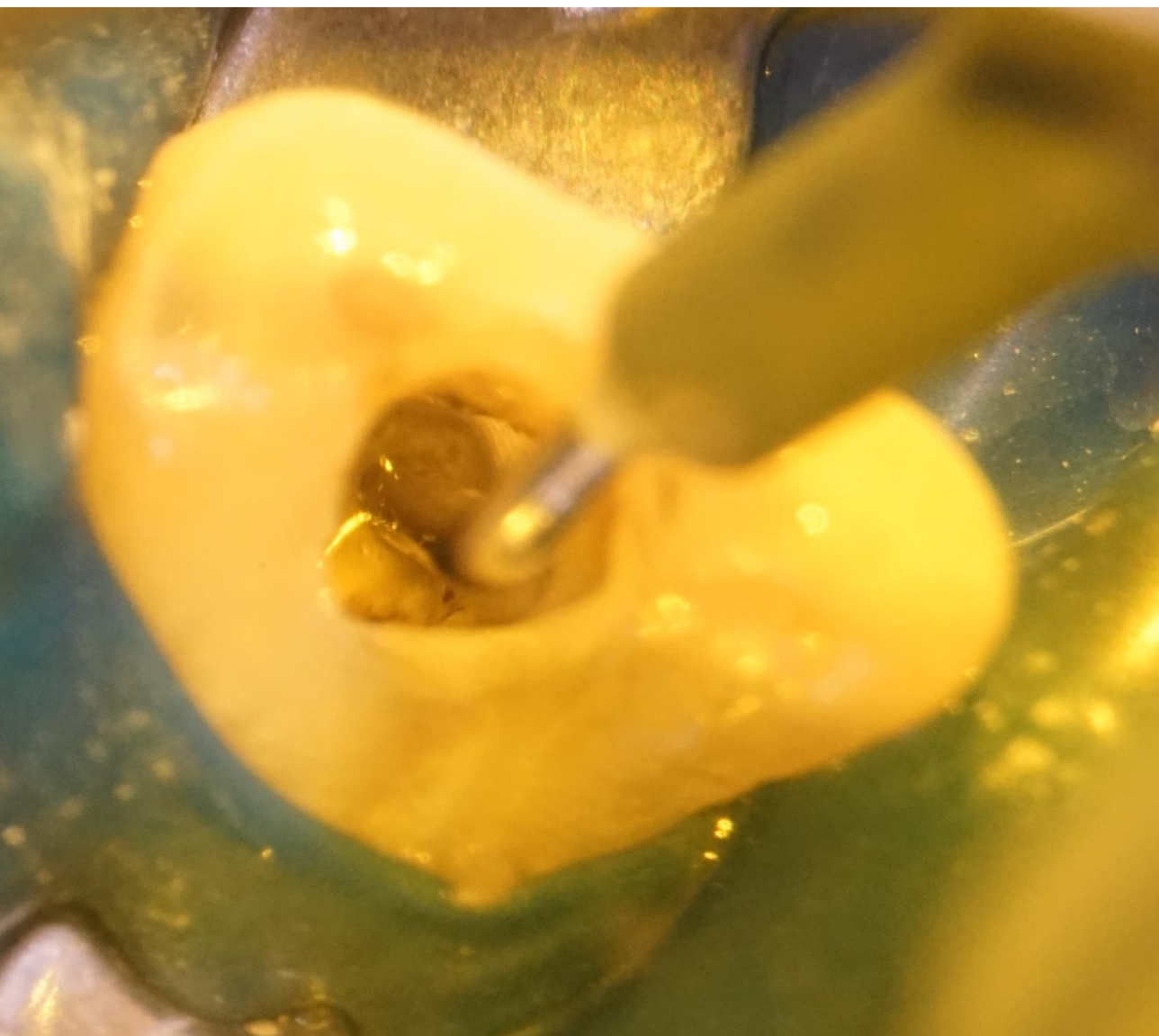

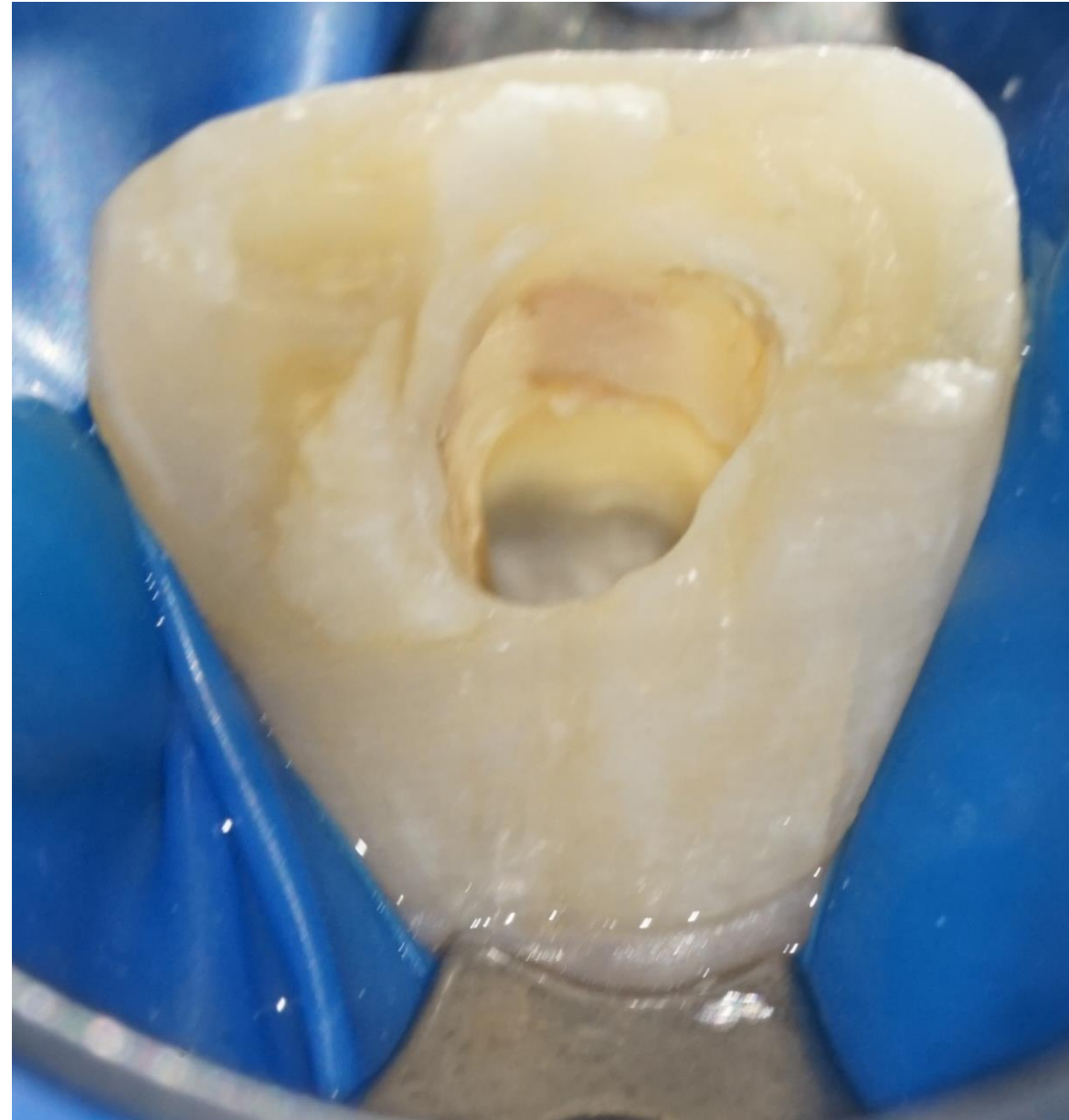
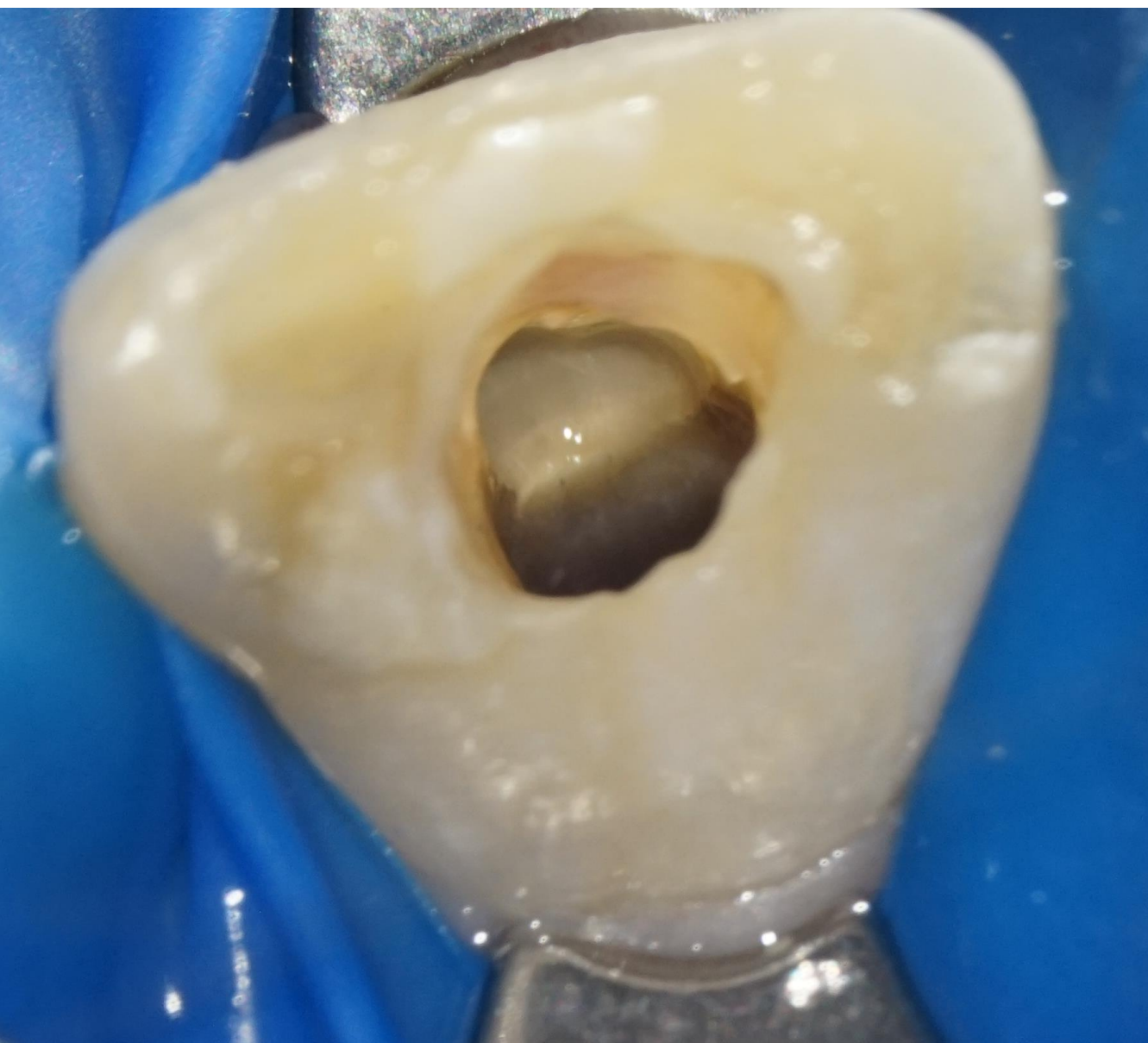

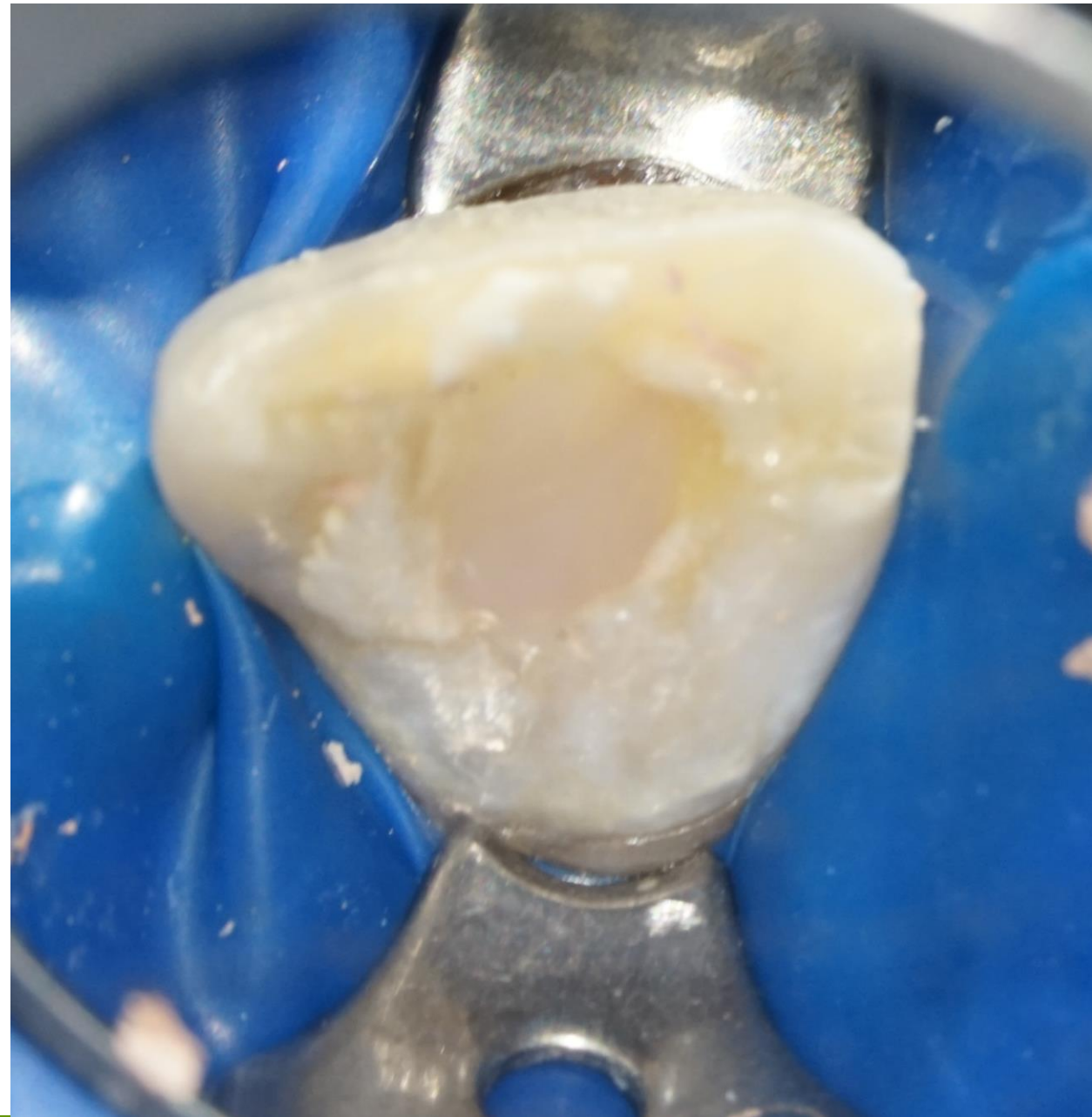
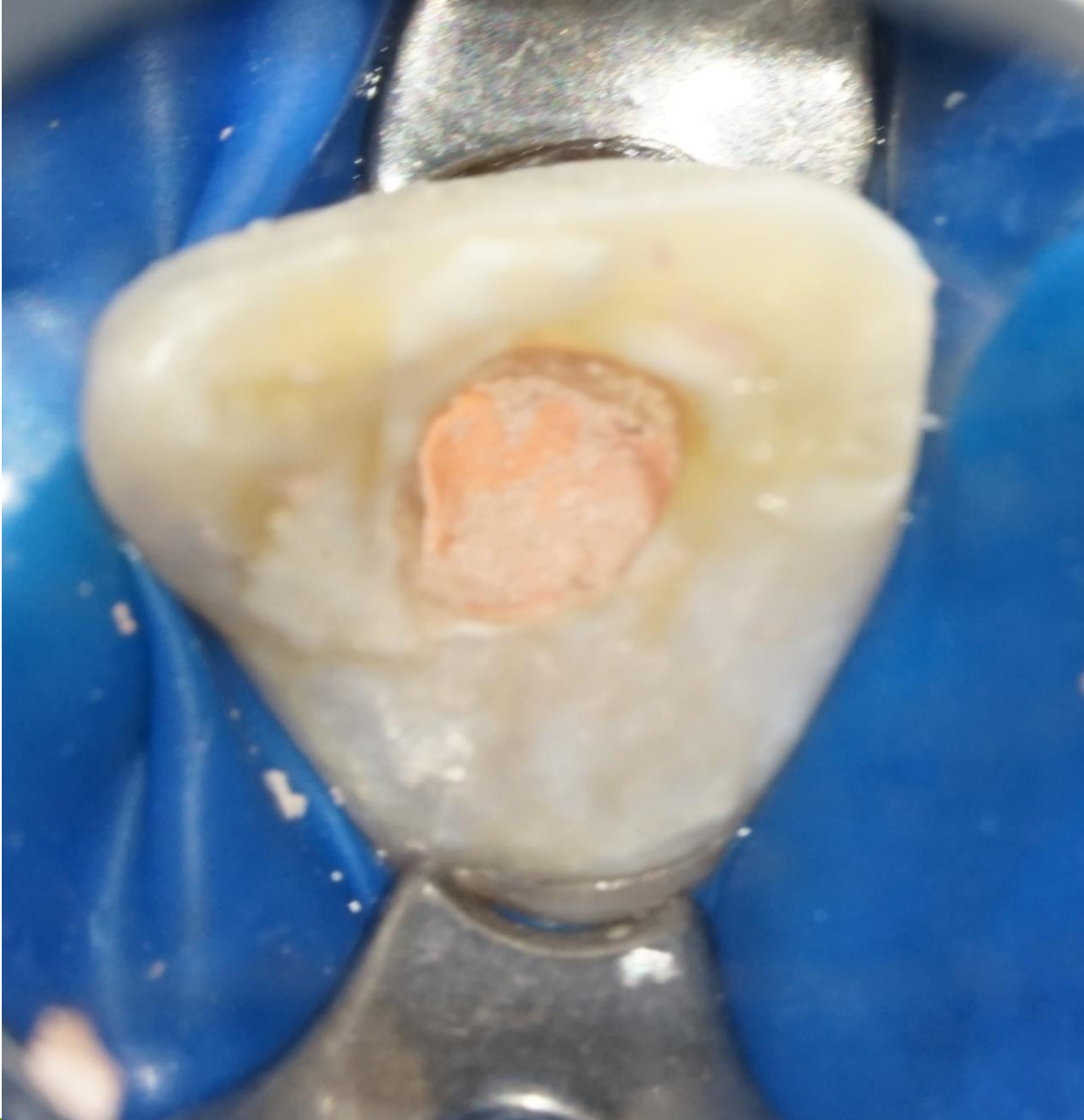
Columbia.edu

Apexifikáció

- **anyagok:**

- **Ca(OH)₂:** periapikális gyógyulás, apikális keményszöveti barrier kialakítása, mellyel szemben egy végleges guttapercha gyökértömés elvégezhető
- **kalcium-szilikátok:** apikális plug létrehozása, nem okoznak problémát túltömés esetén sem

- **problémák:**

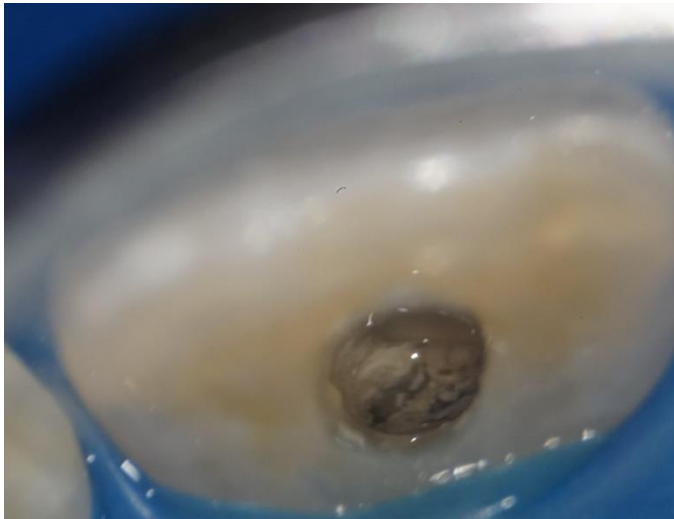
- továbbra is tág gyökércsatorna
- vékony barrier, a Ca(OH)₂ a gyökér törékenységevel jár
- ankilózis
- nyaki gyökértörés

- **eredmények:** 95% periapikális gyógyulás, 4 évvel később GP tömést követően 92%

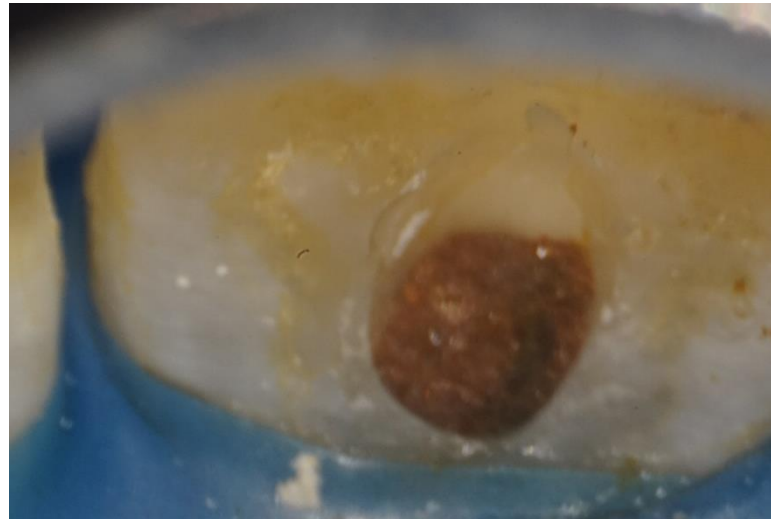
Shah, A., Peacock, R. & Eliyas, S. Pulp therapy and root canal treatment techniques in immature permanent teeth: an update. *Br Dent J* **232**, 524–530 (2022).

Apexifikáció operációs mikroszkóp segítségével

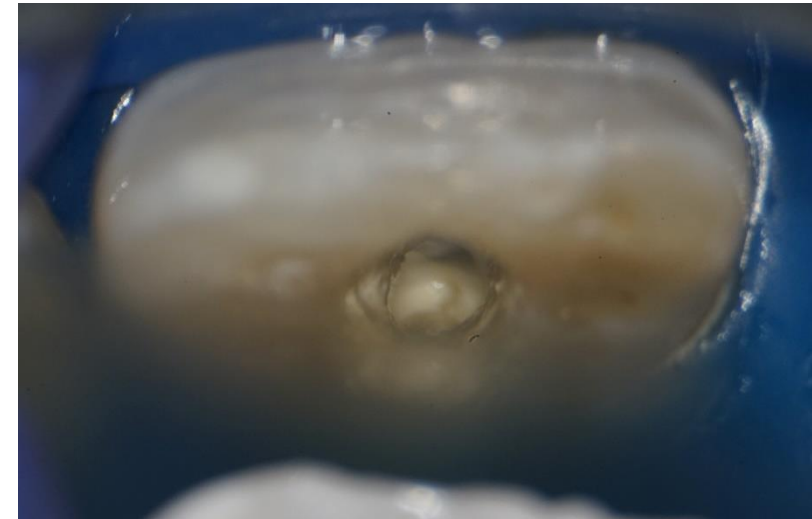
A gyökércsatorna a megnyitást követően

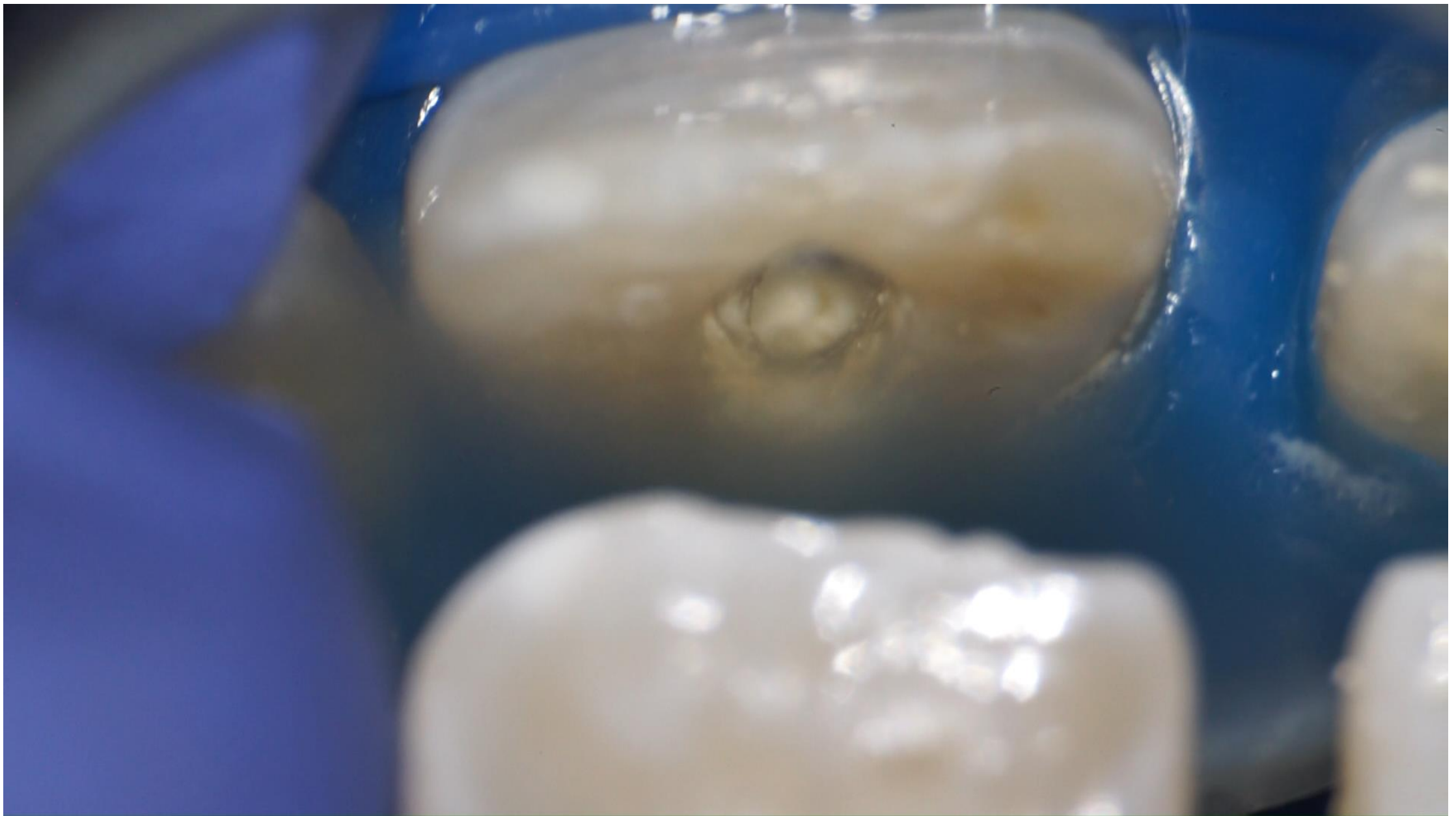

Zselatin szivacs helyezése az apikális térbe

Biodentin barrier apikálisan 4 mm vastagságban

Regeneratív endodontia

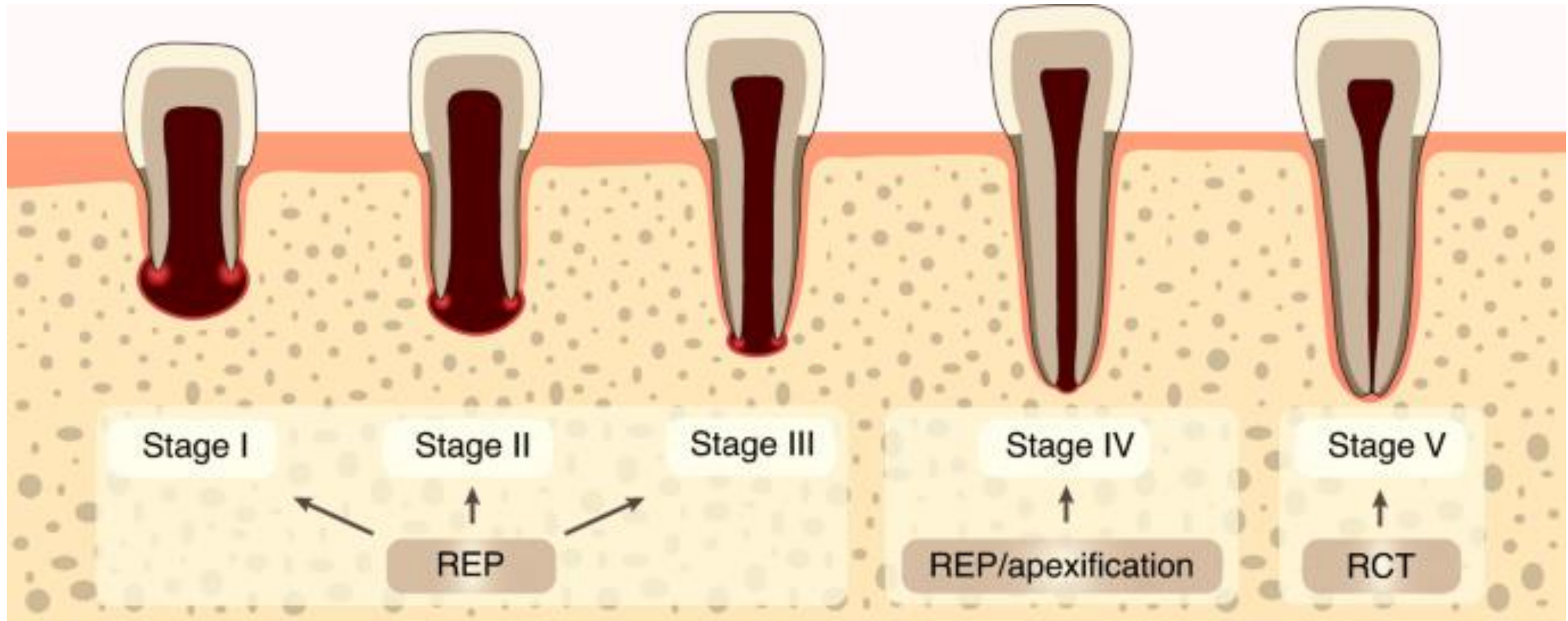
- paradigma váltás
- nem vitális, fejlődésben lévő maradófogak
- **célja:** a fog pulpaszövetének **regenerációja**, így biztosítva a folyamatos fejlődését a gyökérnek
- „De novo” pulpaszövethez hasonló szövetképzés, **revaszularizáció**
- **Revitalizálás:** mineralizáció és maturáció folytatása a fog megerősítése érdekében
- Óssejt alapú kezelés, „guided tissue engineering”
- Fontos a periapikális tér őssejtjeinek a túlélésének a biztosítása: más kémiai tisztítási protokoll, biokompatibilis anyagok használata
- Nekrotikus pulpa mellett a fejlődésben lévő maradó fogak gyökérének növekedése megáll, a csatorna dentin fala vékony és gyenge marad, emiatt törékeny lesz, a sikeres gyökérkezelés esélye jóval alacsonyabb, nagy a gyökérfractura rizikója

american association of
endodontists

www.aae.org

Wei, X., Yang, M., Yue, L. *et al.* Expert consensus on regenerative endodontic procedures. *Int J Oral Sci* **14**, 55 (2022).

Regeneratív endodontia

- Kooperáló páciens, felvilágosított szülő
- Szisztémás betegség kizárva, nem antikoagulált gyermek
- Fejlődésben lévő maradó fog
- Nekrotikus pulpa VAGY irreverzibilis pulpitis
- Tág apex
- Rövid gyökér, vékony gyökércsatorna fal

AAE Clinical Considerations for a Regenerative Procedure
Revised 5/18/2021

american association of
endodontists

www.aae.org

Regeneratív endodontia

- **Primer cél:** Tünetek, klinikai jelek megszüntetése, periapikális csont **gyógyulás**
- **Szekunder cél:** Megnövekedett gyökérfal vastagság, gyökérhossz növekedés, **fejlődés** (kívánatos, de nem esszenciális)
- **Tercier cél:** Neurogenezis: pozitív válasz **vitalitás**/szenzibilitás vizsgálatra (ha jelen van, akkor komplex pulpaszövetet feltételezünk a gyökércsatornában)

AAE Clinical Considerations for a Regenerative Procedure Revised 5/18/2021

american association of
endodontists

www.aae.org

PROTOKOLL

- 2021
- Esetszelekció: Fejlődésben lévő maradó fog nekrotikus pulpával
- A fog protetikai feléptítéséhez nem lesz szükség csapra
- Együttműködő páciens
- Nincs adott AB allergiája
- 2 vagy több időpont
- Lehetséges mellékhatások: korona elszíneződése, sikertelenség
- Alternatívák: Apexifikáció, foghúzás

AAE Clinical Considerations for a Regenerative
Procedure Revised 5/18/2021

american association of
endodontists

www.aae.org

Első alkalom

- Lokális anesztézia, kofferdam, trepanálás
- folyamatos **irrigáció** (min 5 perc) NaOCl (1.5-3%)
  - olyan irrigációs rendszer használata, mellyel elkerülhető a szer periapikális térbe történő jutása
  - + fiziológiás sóoldat, EDTA
- minimális vagy semmilyen mechanikus tisztítás
- citotoxicitás elkerülése (periapikális őssejtek)
- csatornák **szárítása**
- **Gyógyszer** juttatása a csatornába:
  - Ca(OH)₂ vagy
  - **Triple antibiotic paste** 1:1:1 : ciprofloxacin, metronidazole, minocycline
végső koncentráció 1-5 mg/ml
CAVE: fog elszíneződés minociklintől (helyettesíthető clindamicin, amoxicillin, cefaclor, vagy elhagyható).
CEJ szintje alá
- Ideiglenes fedőtömés: cavit, GIC
- 1-4 hét várakozás

american association of
endodontists

www.aae.org

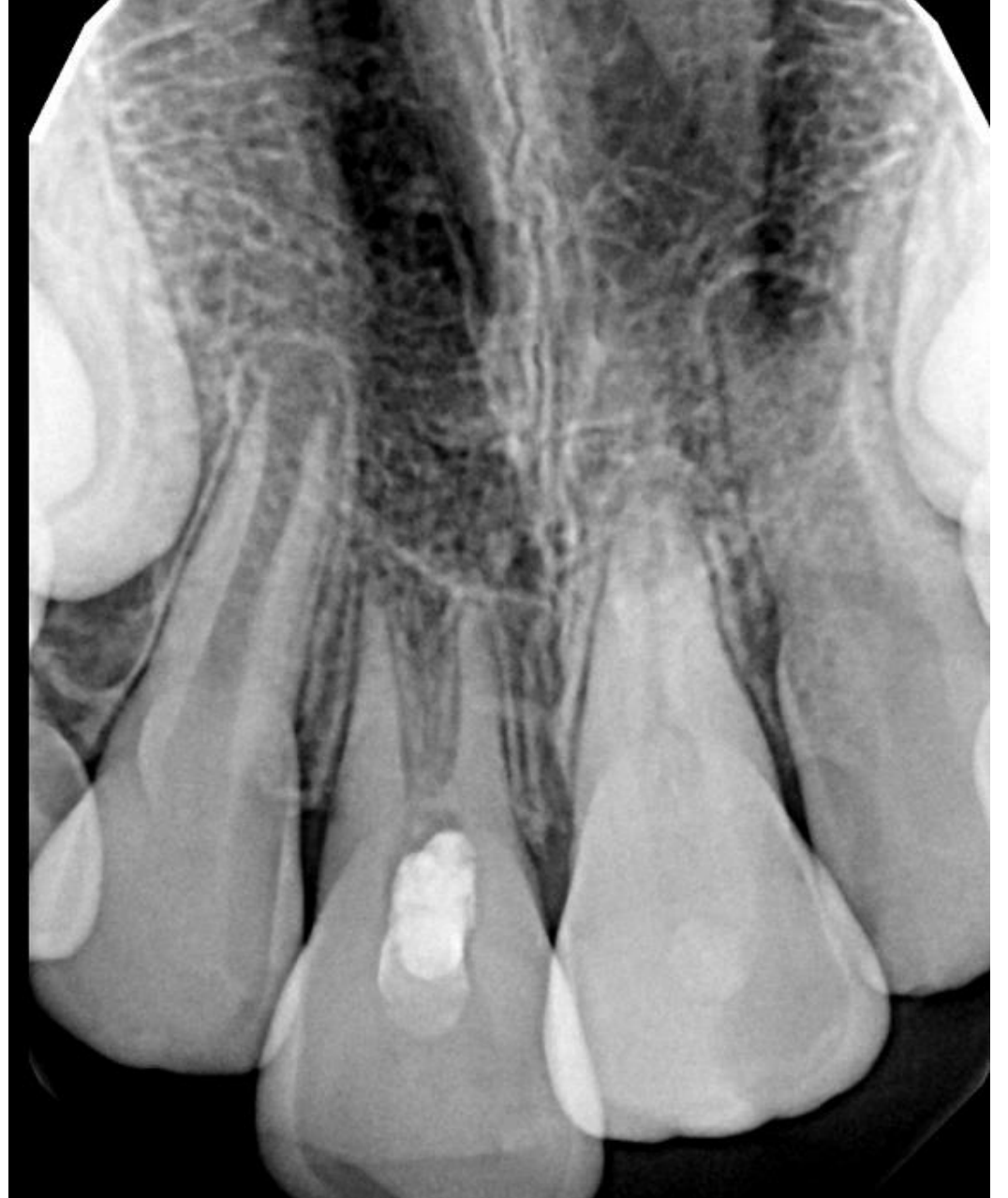
Második alkalom

- Kontroll: panaszok/gyulladásos tünetek/fertőzés esetén megismételni az első alkalmat.
- Vazokonstriktor nélküli érzéstelenítés, kofferdam
- Folyamatos irrigáció (20ml) 17% EDTA
- Szárítás
- „Bevéreztetés” , túlinstrumentálással Kerr-file, tű 2 mm-el az apexen túl. Vérzés a CEJ-ig
- Alternatíva: PRP, PRF, AFM
- Kollagén membrán/zselatin szivacs helyezése a véralvadékra CollaPlug, Collacote, Collatape
- MTA, Biodentin
- FUJI IX

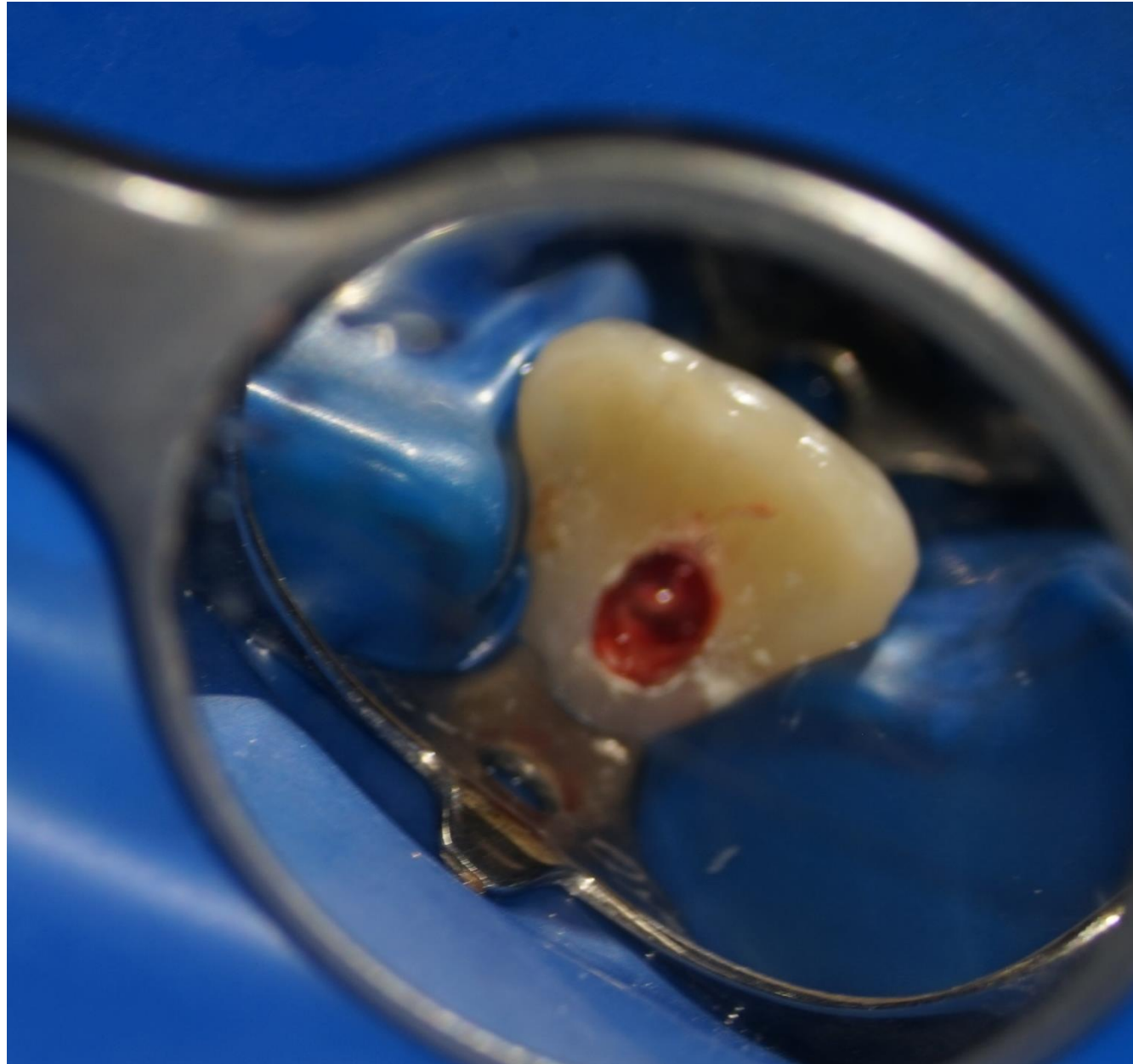
american association of
endodontists

www.aae.org

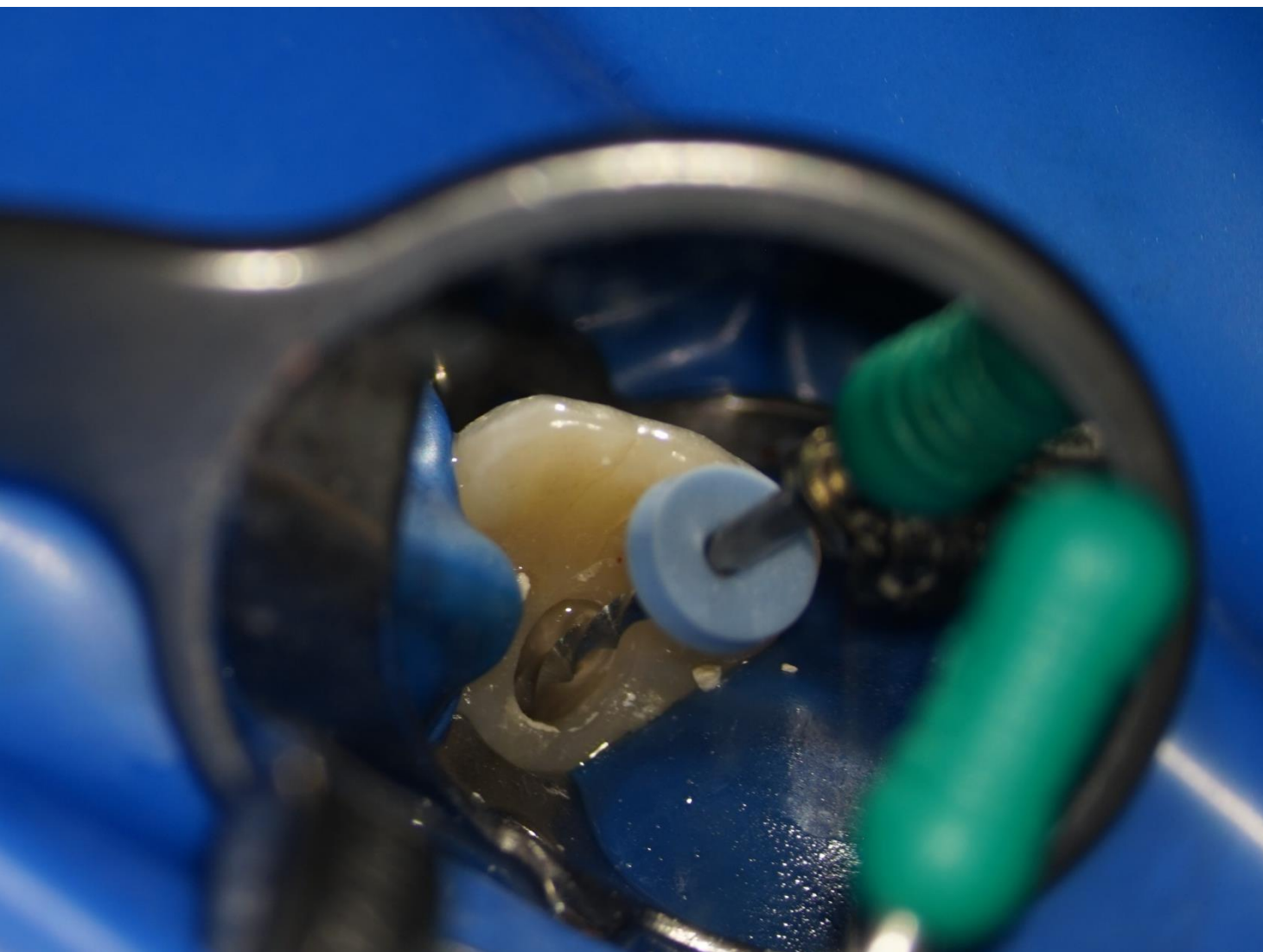

SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

Fogorvostudományi Kar
Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika

Dr. Lőrincz Gergely
Gyermekfogászat szakfogorvosa

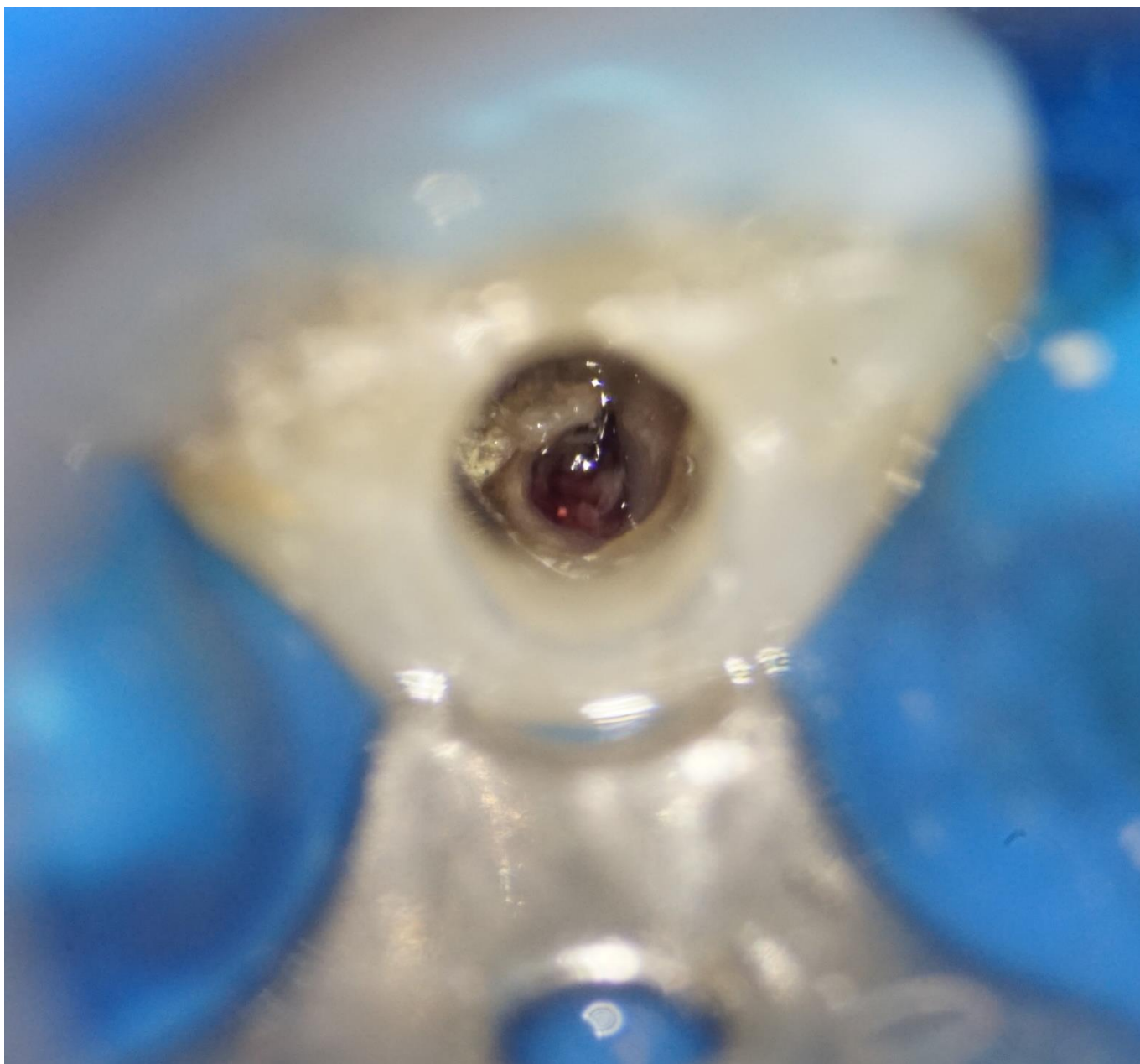
SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

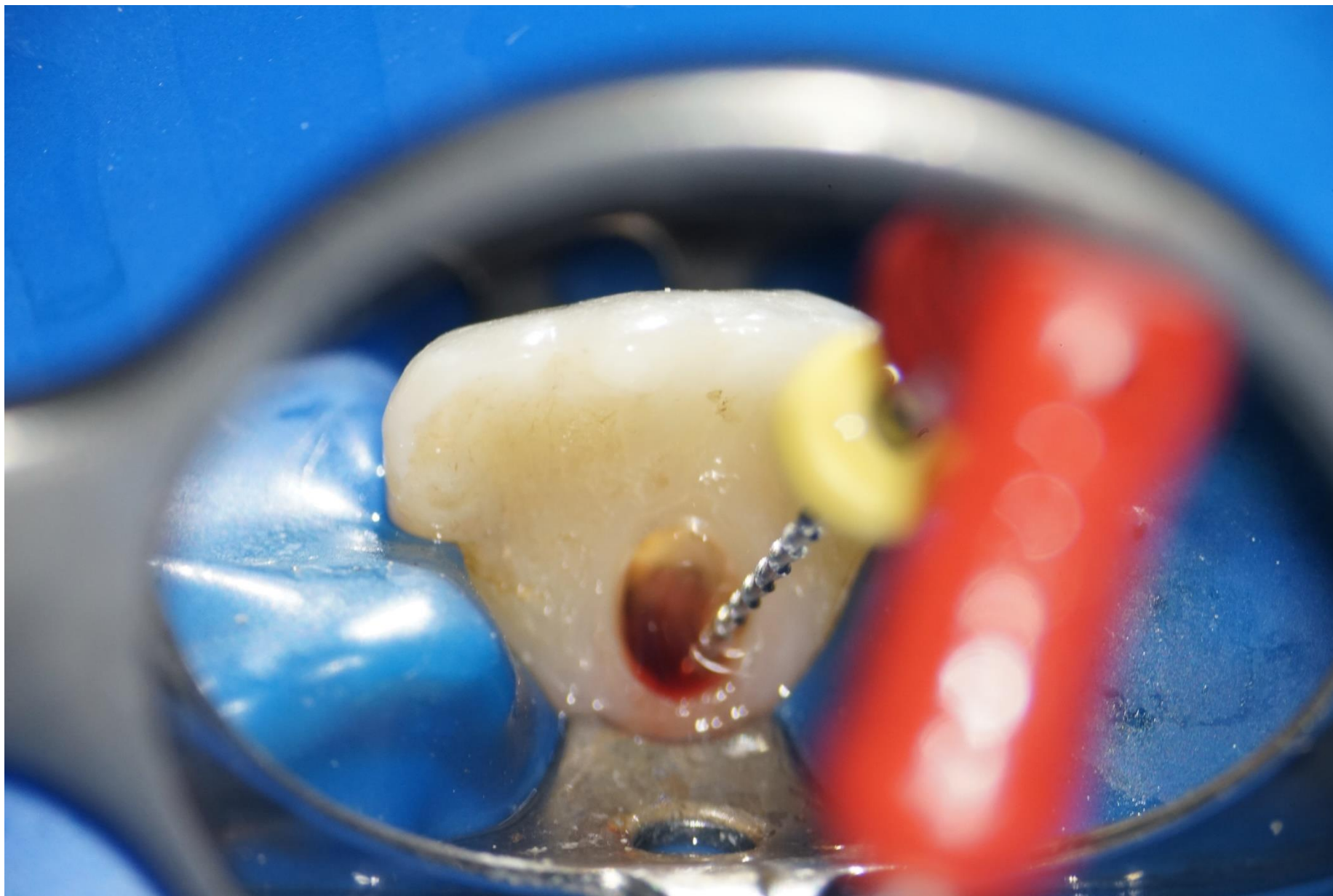
Fogorvostudományi Kar
Gyermekekfogászati és Fogszabályozási Klinika

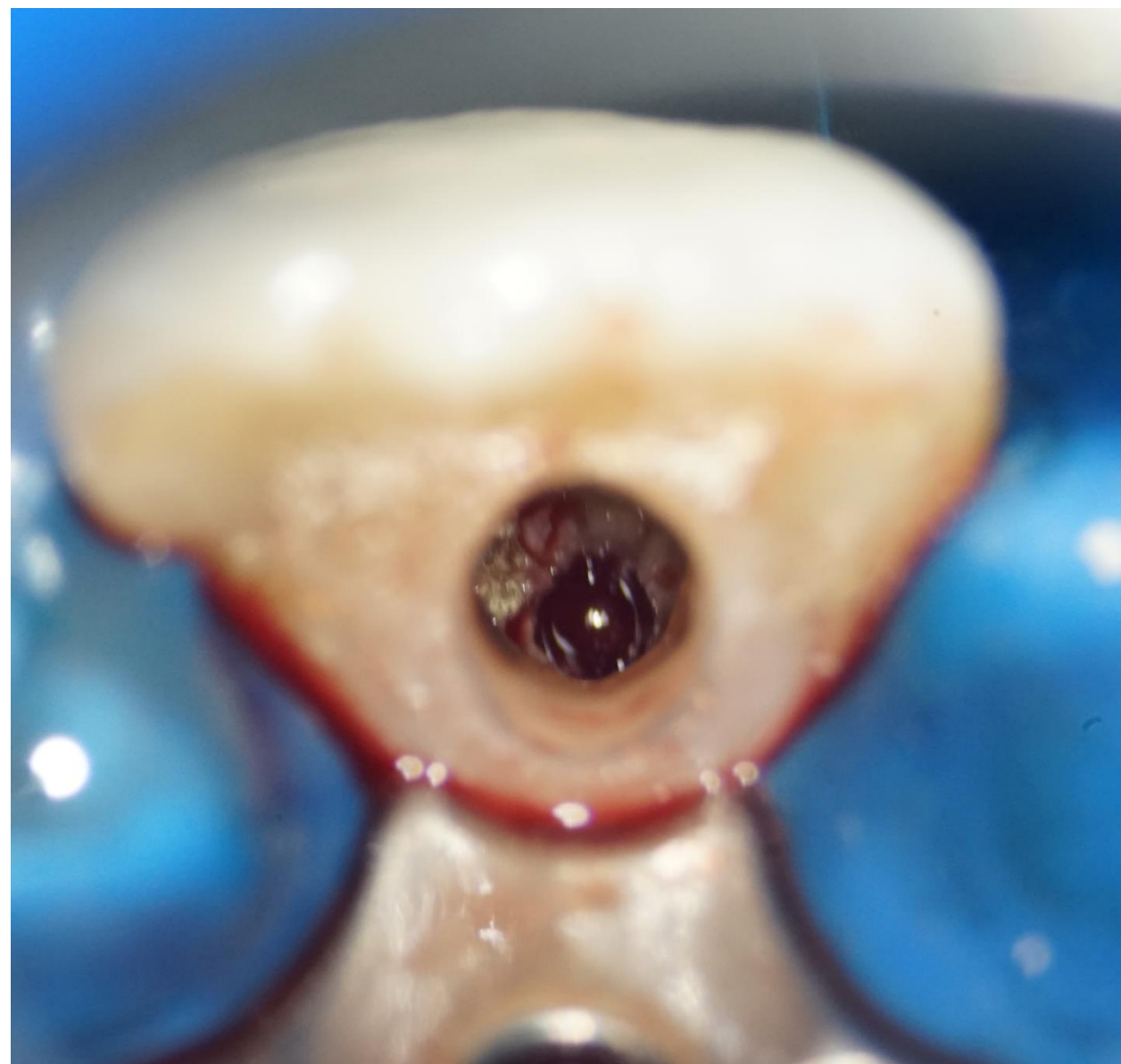
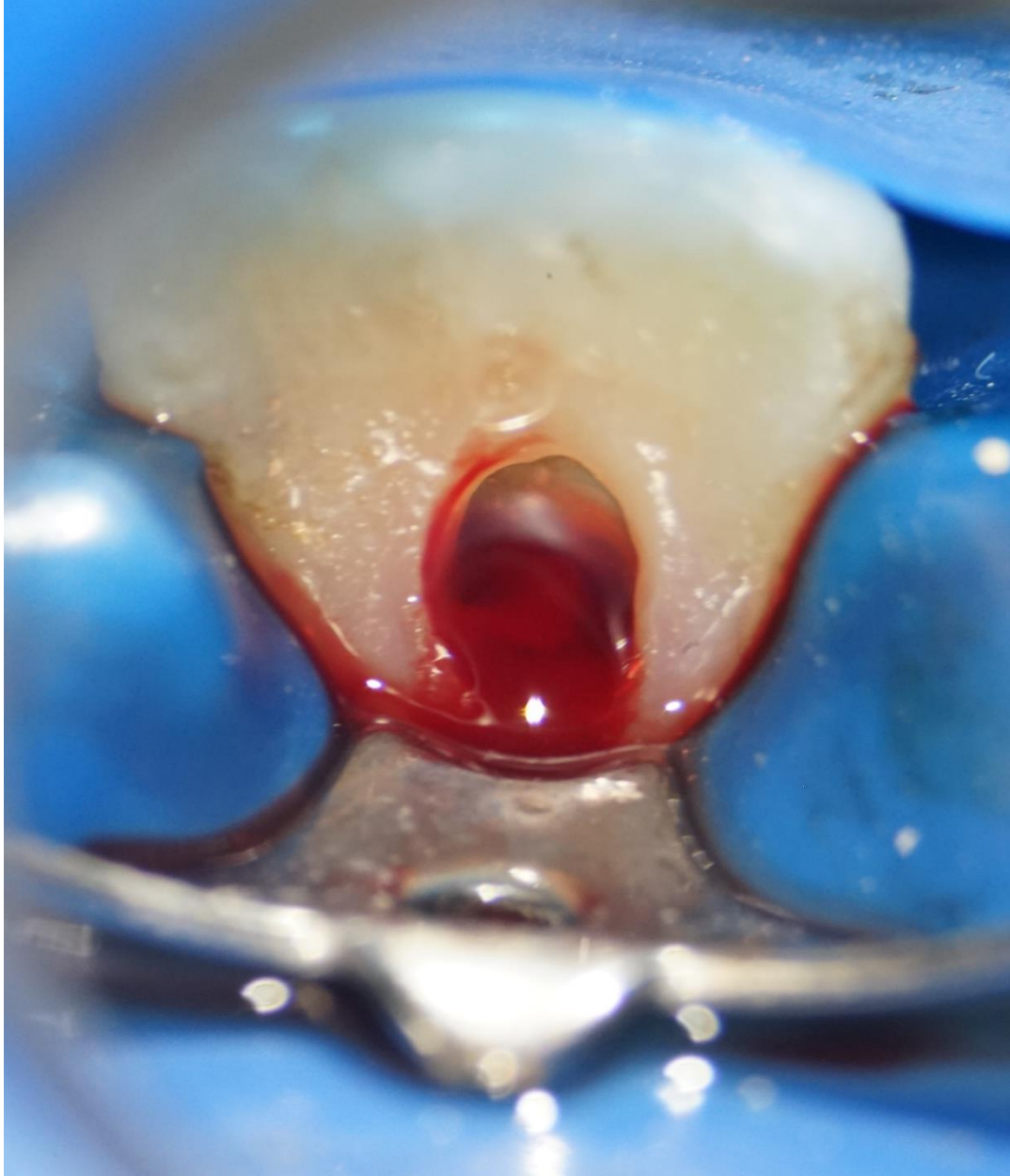
Dr. Lőrincz Gergely
Gyermekekfogászat szakfogorvosa

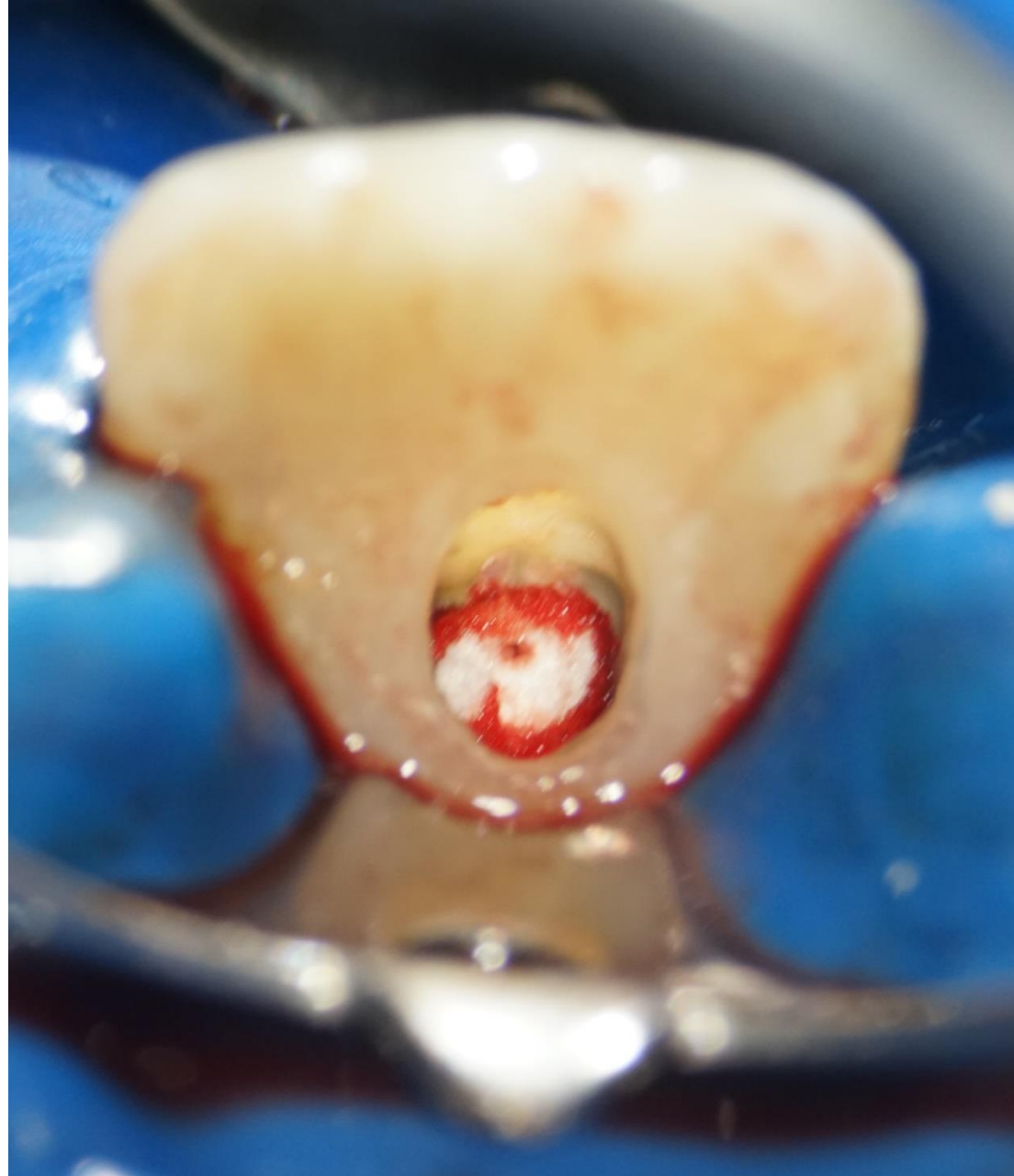

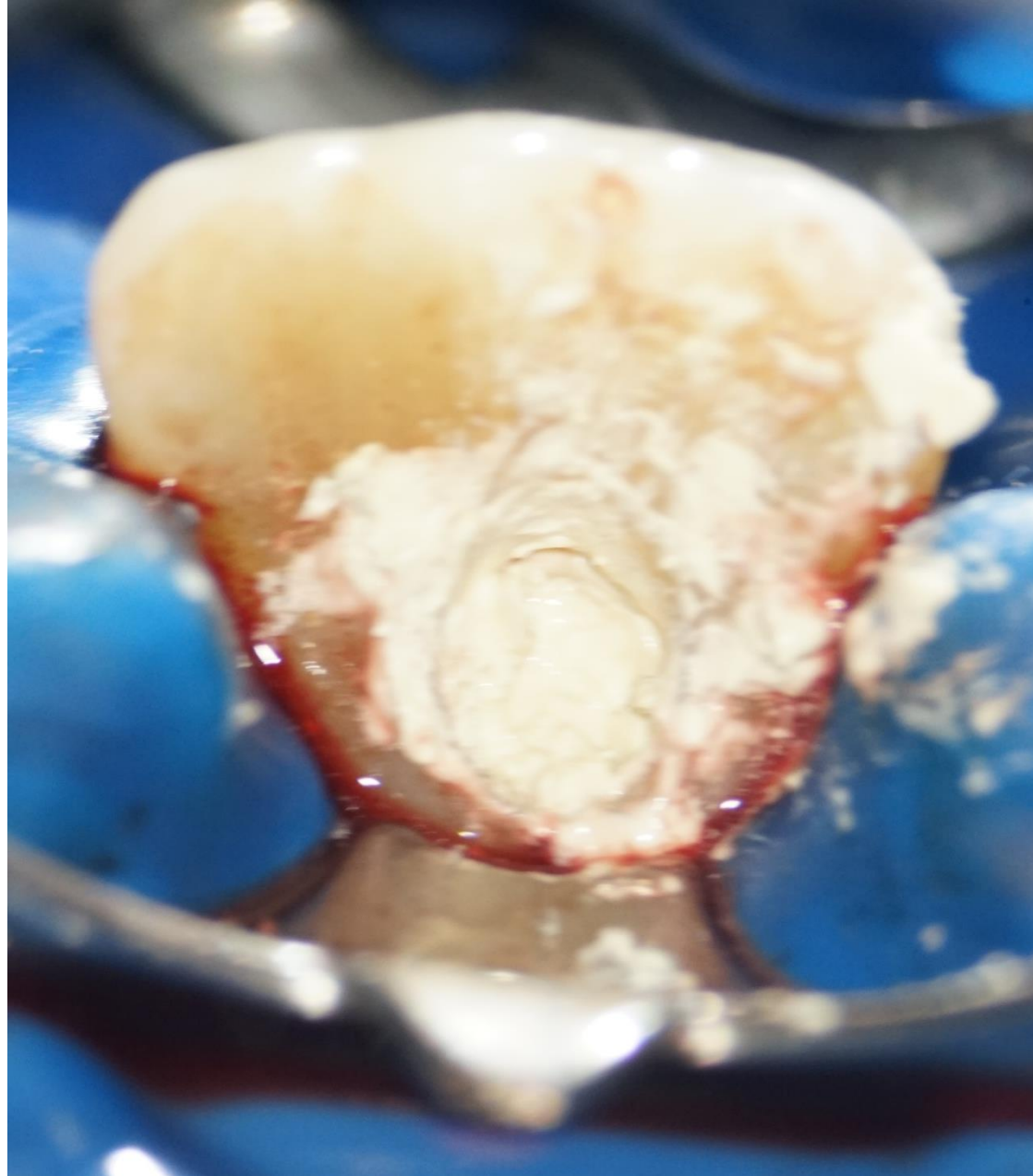

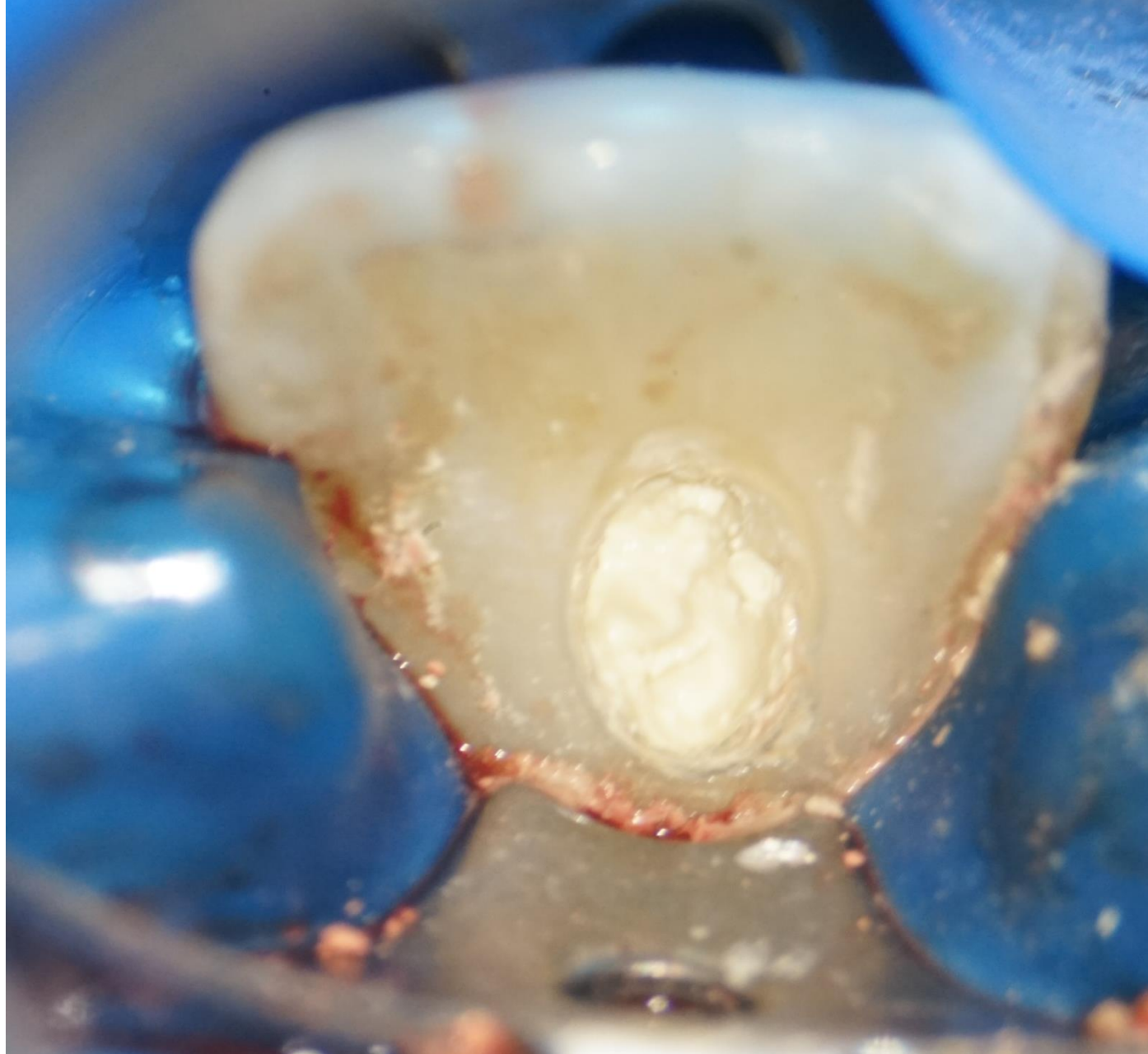

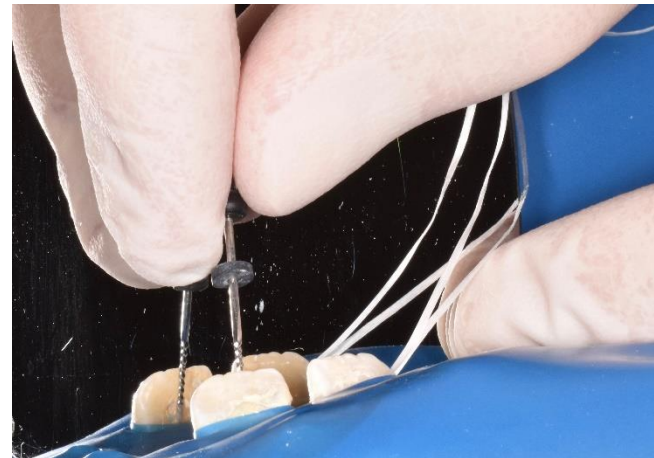
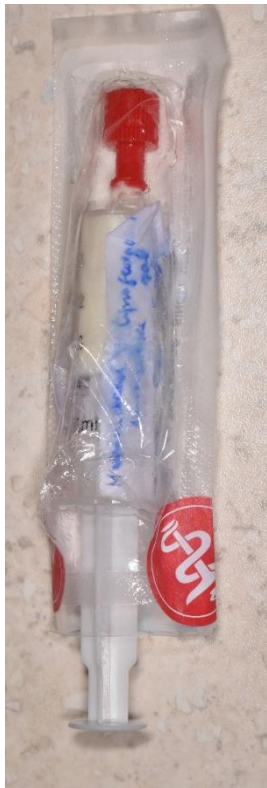
SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

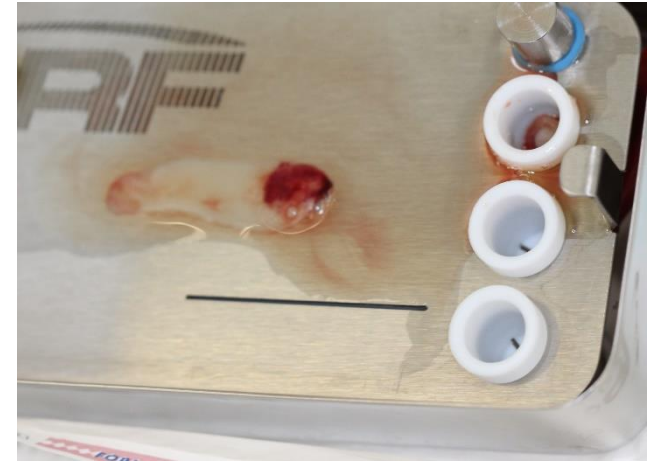
Fogorvostudományi Kar
Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika

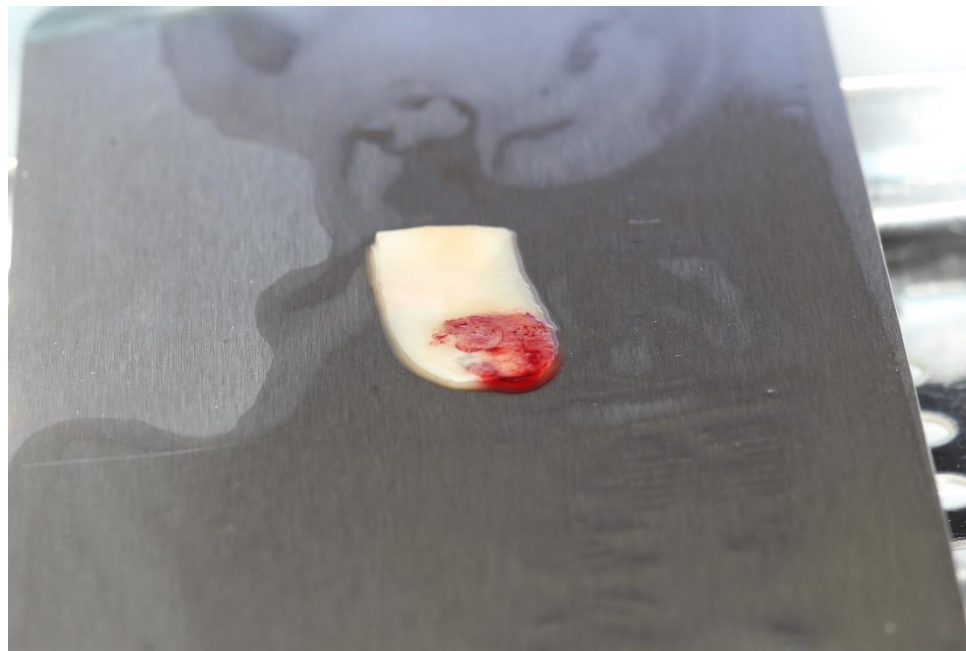
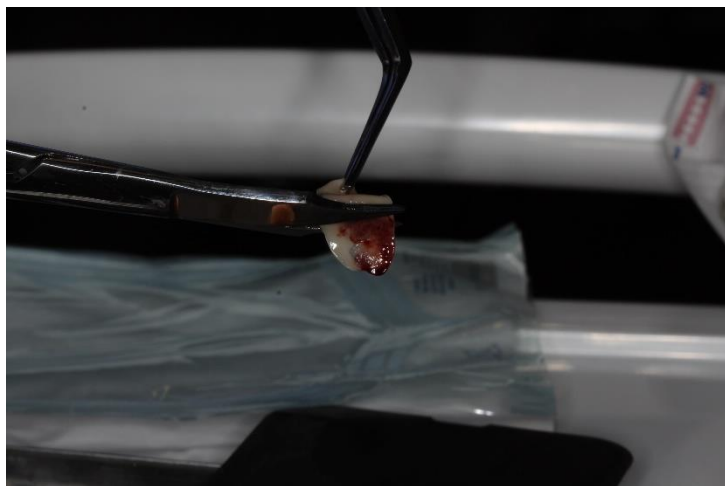
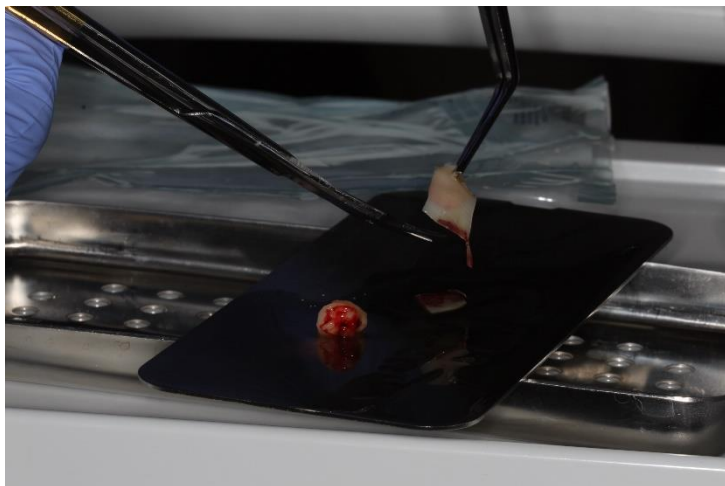
Dr. Lőrincz Gergely
Gyermekfogászat szakfogorvosa

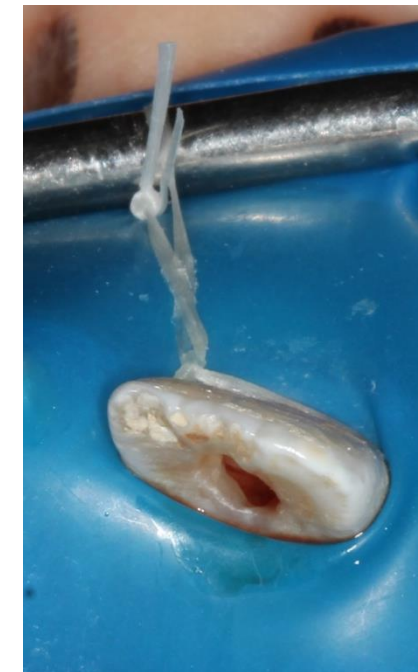
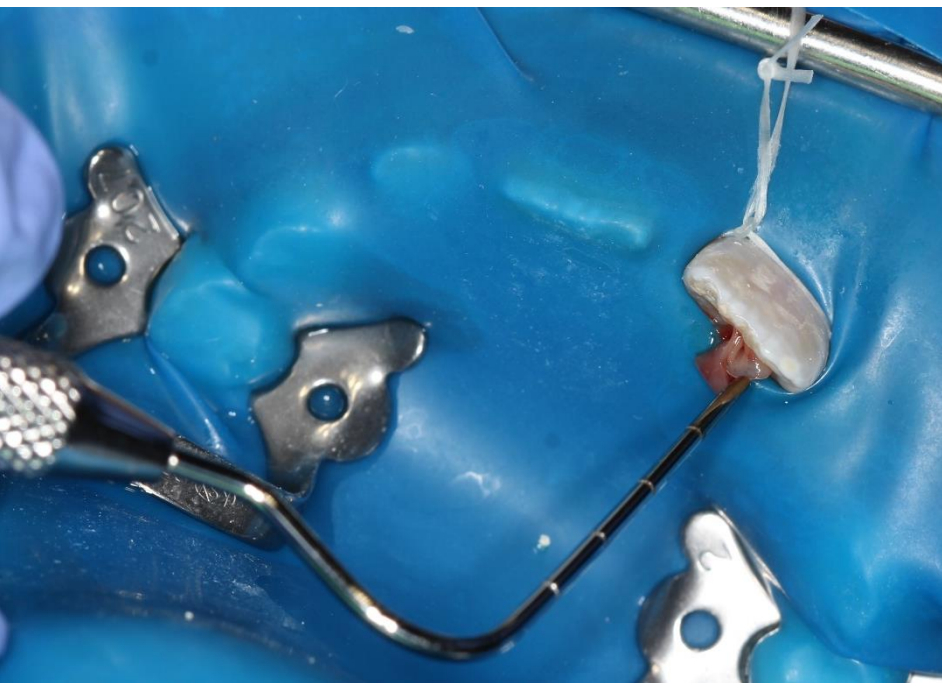
Első alkalom

Fistula változása

2021.02.

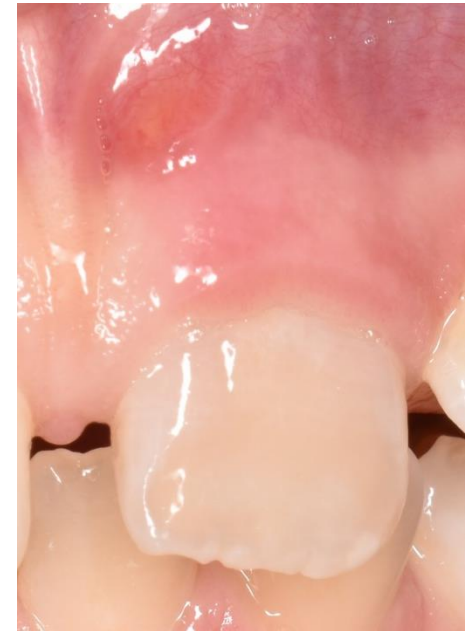
2021.03. Tripaste előtt

2021.04. PRF előtt

2021.07. PRF után

- Totalis avulzió
- Replantált fog

- Apikális szövetek láthatóak a csatornán keresztül

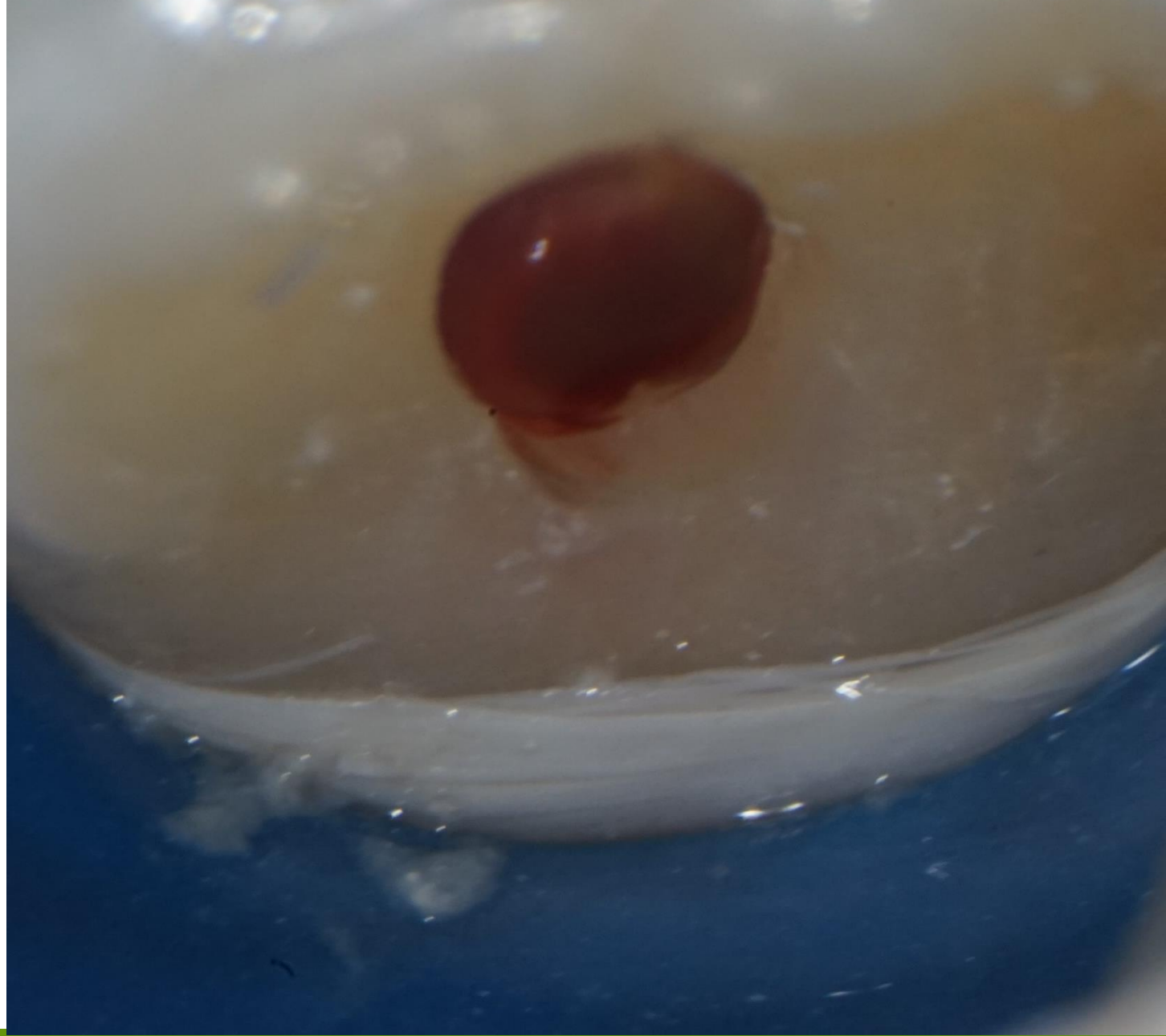

- Apikális szövetek láthatóak a csatornán keresztül

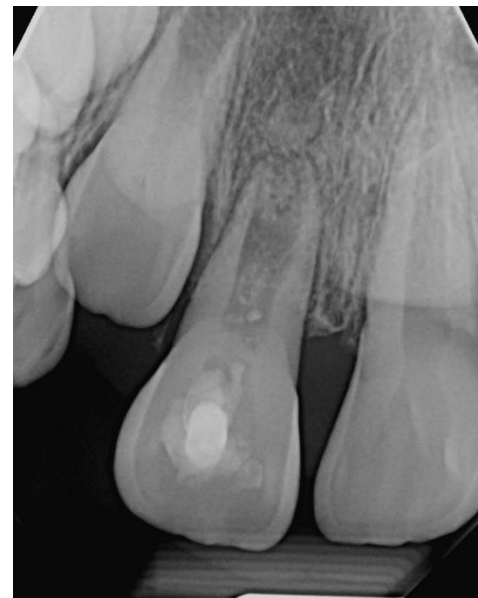
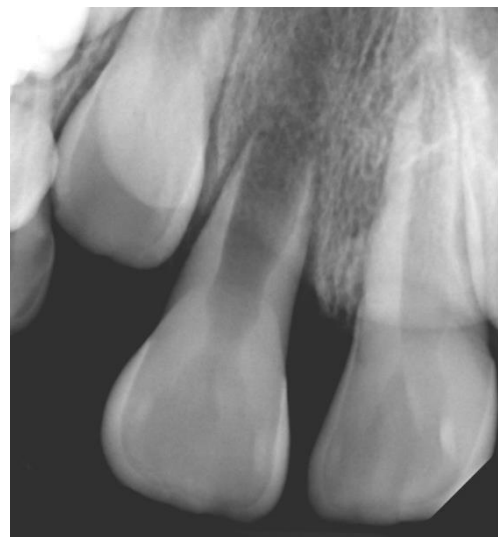
Bevéreztetés

- Steril Kerr-file segítségével

Biodentin

Review of guidance for the selection of regenerative endodontics, apexogenesis, apexification, pulpotomy, and other endodontic treatments for immature permanent teeth

Peter E. Murray

Regeneratív endodontia

- Kontroll (6-, 12-, 24 havonta)
- Klinikai és radiológiai vizsgálat
- Nincs fájdalom, duzzanat, fistula (felszívódik)
- Radiolucencia eltűnik (6-12 hónapon belül)
- Gyökérfejlődés, vastagodás (12-24 hónapon belül)
- Pozitív vitalitás/szenzibilitás vizsgálat

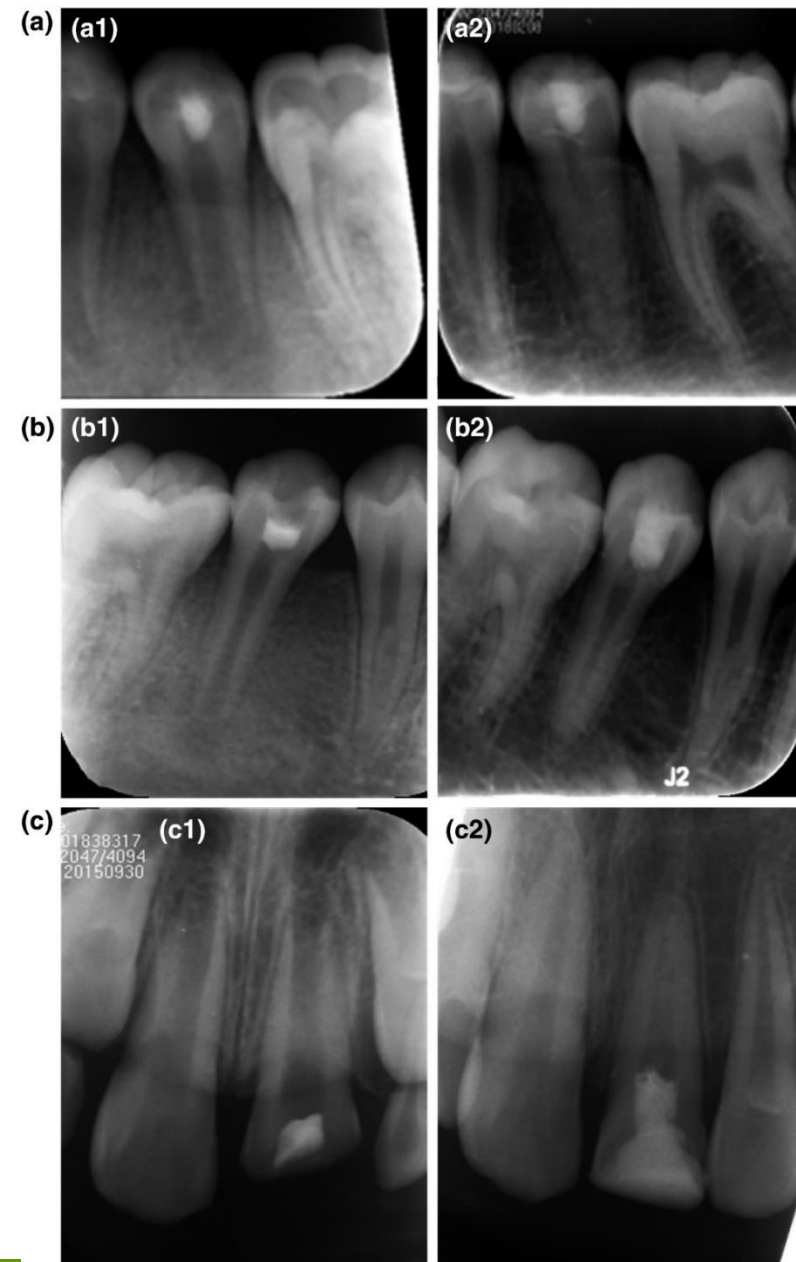

american association of
endodontists

www.aae.org

I-es típusú gyógyulás

- Megnövekedett gyökércsatorna falvastagság, gyökérhossz növekedés, apex záródása
- A posztoperatív- és kontrollröntgenek között 20-50 hónap telt el

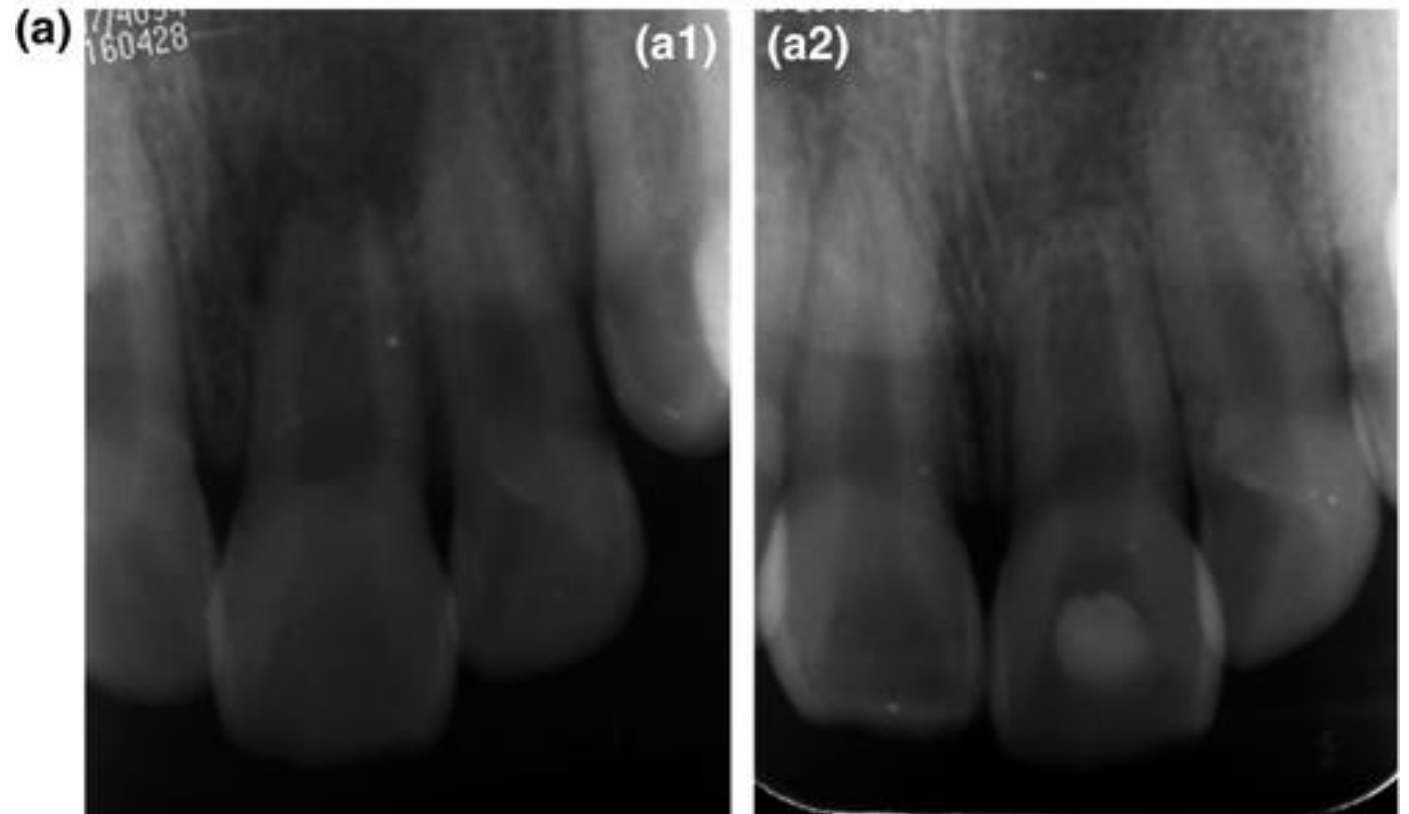

Jiang X, Liu H, Peng C. Continued root development of immature permanent teeth after regenerative endodontics with or without a collagen membrane: A randomized, controlled clinical trial. Int J Paediatr Dent. 2022;32:284–293.

II-es típusú gyógyulás

- Megnövekedett gyökércsatorna falvastagság, nincs hossznövekedés, apex záródik

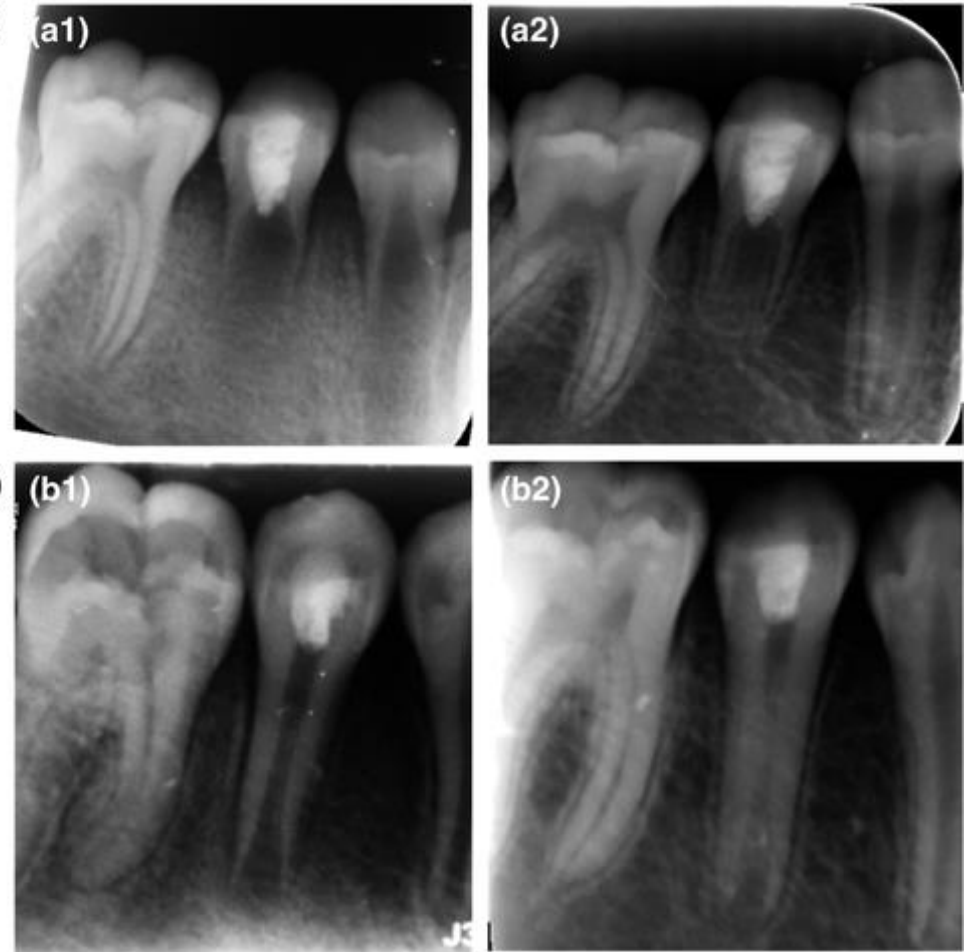
20 hónap telt el a két felvétel között

Jiang X, Liu H, Peng C. Continued root development of immature permanent teeth after regenerative endodontics with or without a collagen membrane: A randomized, controlled clinical trial. *Int J Paediatr Dent.* 2022;32:284–293.

III-as típusú gyógyulás (a)

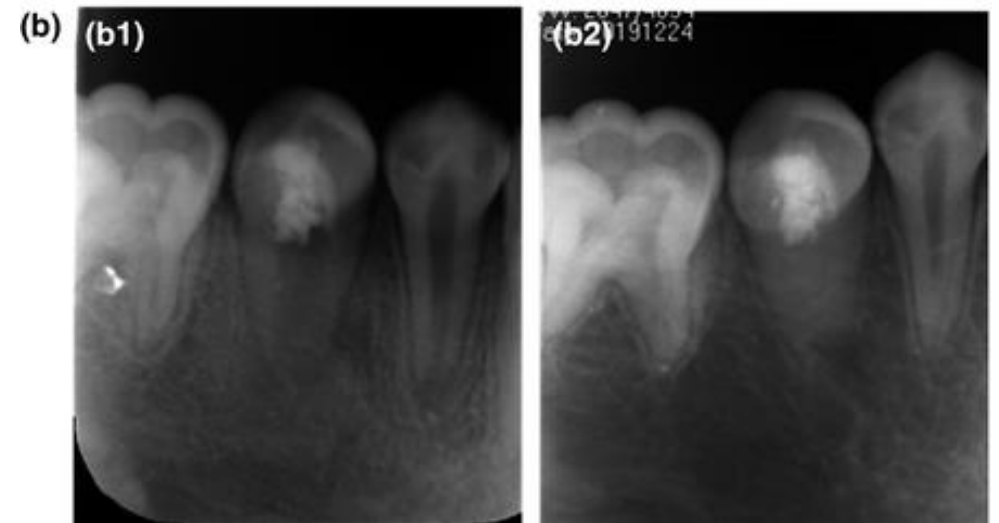
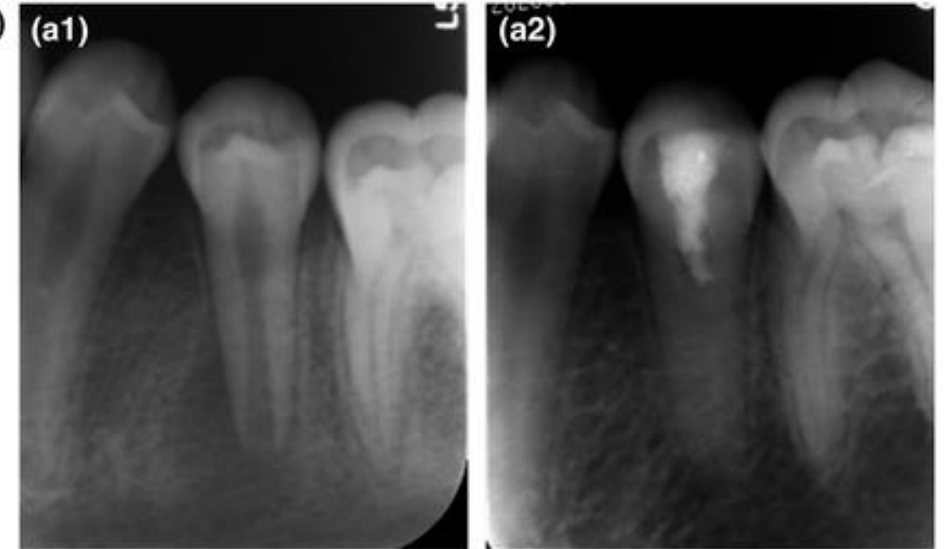
- Folyamatos gyökérfejlődés, apex záródása nélkül
- 20-30 hónap a röntgenfelvételek között

Jiang X, Liu H, Peng C. Continued root development of immature permanent teeth after regenerative endodontics with or without a collagen membrane: A randomized, controlled clinical trial. *Int J Paediatr Dent.* 2022;32:284–293.

IV-es típusú gyógyulás^(a)

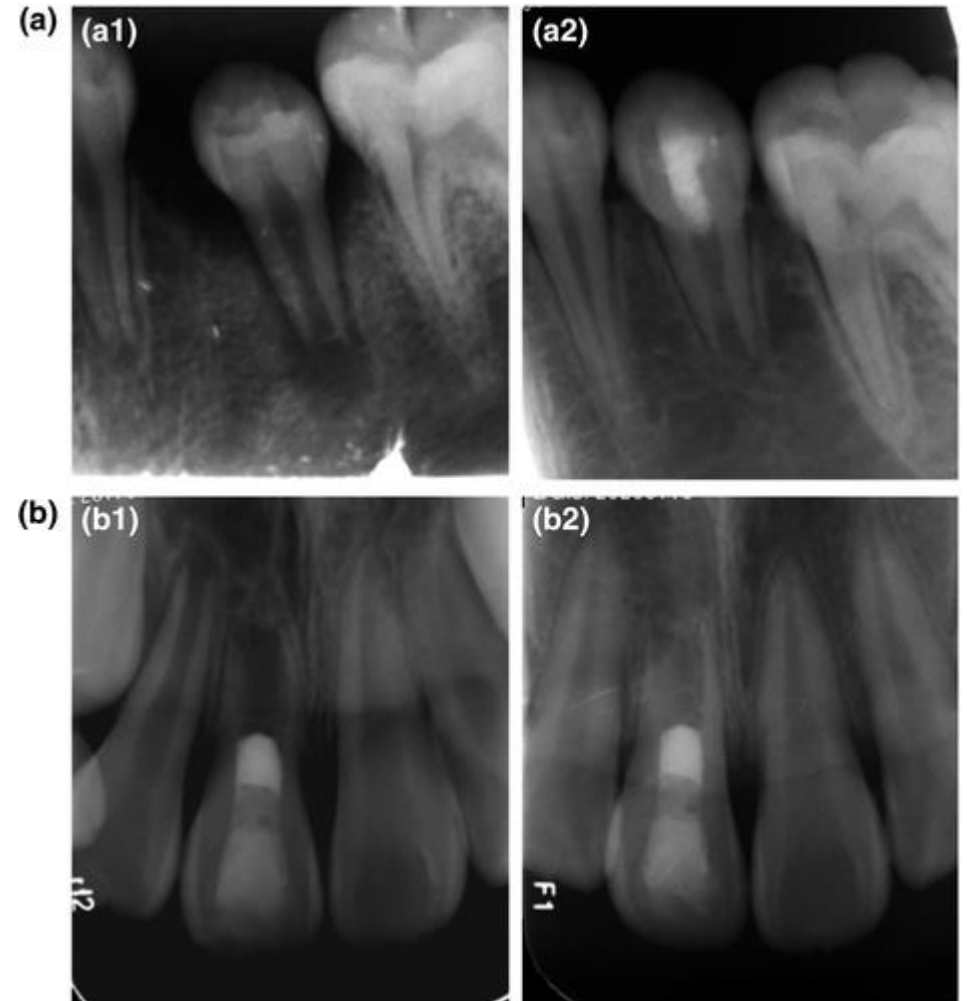
- Súlyos calcifikálódása a csatornának (obliteráció)

Jiang X, Liu H, Peng C. Continued root development of immature permanent teeth after regenerative endodontics with or without a collagen membrane: A randomized, controlled clinical trial. *Int J Paediatr Dent.* 2022;32:284–293.

V-ös típusú gyógyulás

- Nincs folyamatos gyökérfejlődés, de csontos gyógyulás

Jiang X, Liu H, Peng C. Continued root development of immature permanent teeth after regenerative endodontics with or without a collagen membrane: A randomized, controlled clinical trial. *Int J Paediatr Dent.* 2022;32:284–293.

Kollagén membrán, PRF,

- A véralvadékra felszívódó kollagén membrán helyezése (majd MTA és GIC) nagyobb arányban járt dentin vastagodással, illetve növelte az új mineralizált szövet mennyiségét.
- A bevéreztetés helyett használhatunk PRF vagy PRP-t, egyes study-k szerint nagyobb sikeresség a gyökérfejlődését illetően.

Weij, X., Yang, M., Yue, L. *et al.* Expert consensus on regenerative endodontic procedures. *Int J Oral Sci* **14**, 55 (2022).

Jiang X, Liu H, Peng C. Continued root development of immature permanent teeth after regenerative endodontics with or without a collagen membrane: A randomized, controlled clinical trial. *Int J Paediatr Dent.* 2022;32:284–293.

Limitációk

1. Technika szenzitivitás: bevéreztetés nem mindig sikeres, bioanyag elhelyezése a véralvadéokra nem egyszerű → gyakorlattal rendelkező orvos számára kevésbé időigényes beavatkozás a gyökérkezeléshez képest
2. Fog elszíneződés (MTA, minociklin) → Biodentin alkalmazása, minociklin elhagyása
3. Ha a protetikai ellátás gyökércsapot igényel → REP majd a gyökérfejlődés befejeződése után GYK és protetikai ellátás: hosszabb és ellenállóbb gyökér

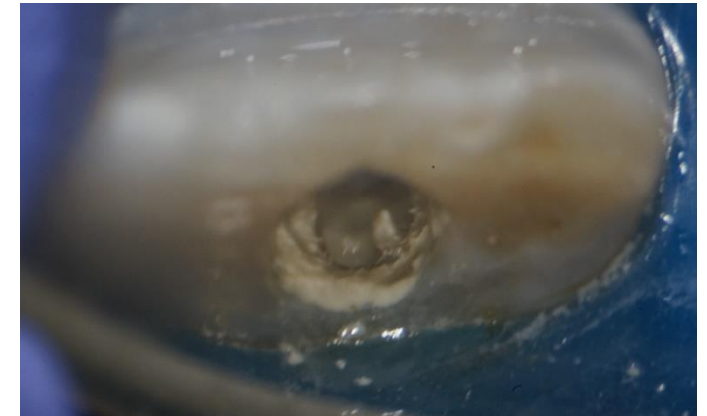
Fogászati operációs mikroszkóp

- FOM 1981, illetve 1999 óta
- A fogászati operációs mikroszkóp (FOM) alkalmazása kevésbé népszerű a gyermekfogászatban
- Emberi szem felbontása 0.2-1 mm, gyakran szükség ennél részletgazdagabb vizualizáció
- Endodonciai kezelések sikerének növelése
- Perforációk lezárása
- Beletört műszerek eltávolítása
- Sebészi endodoncia
- Kevés irodalom a gyermekfogászati felhasználásával kapcsolatban

Gyermekfogászati lehetőségek

- A kezelés közben, a beavatkozás folyamata követhető a mikroszkóphoz tartozó LCD kijelzőn, mely csökkentheti a gyermek páciensben a félelmet és a stresszt.
- Apexifikáció
- Regeneratív endodontia

Sayed, A., Ranna, V., Padawe, D., & Takate, V. (2016). Effect of the video output of the dental operating microscope on anxiety levels in a pediatric population during restorative procedures. *Journal of the Indian Society of Pedodontics and Preventive Dentistry*, 34(1), 60–64. <https://doi.org/10.4103/0970-4388.175516>

Köszönöm a figyelmet!

